

žarek dobrote

5/XIV
maj
2016

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Pokloni zvezek

IDENTITETA KARITAS

3 ••• Odprimo svoja srca

GRADIMO DRUŽINO

4 ••• Družina in narava

V LUČI STROKOVNOSTI

5 ••• Zaposlovanje in osebe s težavami v duševnem zdravju

6 ••• »Usmiljenje« do narave

8 ••• Papež Frančišek spodbuja Karitas k uresničevanju standardov

8 ••• Gore združujejo

CELJE

9 ••• Več vem, manj me je strah, ko na vrata potrka neznan brat

KOPER

9 ••• Apostoli so videli, da ne zmorejo vsega, zato so poiskali sodelavce

10 ••• Najeto centralno skladišče naj bo blagoslovljeno

LJUBLJANA

11 ••• Vse je milost, nič se ne boj. V sencah in luči jaz sem s teboj!

POROČILA MREŽE KARITAS

12 ••• Občni zbori ŽK, ŠK, SK – pomembno delo našega poslanstva

13 ••• Bog nas ljubi prvi

13 ••• »Pogum, vse ljudstvo v deželi, govori Gospod« (Ag 2,4)

15 ••• Gospod govori: »Moje srce se v meni obrača, moja notranjost v usmiljenju gori« (Oz 11,8)

17 ••• Živeti Karitas – živeti Usmiljenje

18 ••• Poklicani k najranljivejšim v naši družbi

20 ••• »Spremljamo z ljubečo pozornostjo!« (sv. Janez Pavel II.)

21 ••• Programi pomoči v letu 2015

MEDNARODNO SODELOVANJE

23 ••• Psihosocialna pomoč otrokom in ženskam v BiH

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

3., 10., 17., 24. in 31. 5.

Tečaj desetprstnega slepega tipkanja, ob 9.00, Vrbje

5. 5. Pričevanje sirskega kristjana Wadie Kidess, ob 18.30, Vrbje

6. in 27. 5. Starševski čvek, ob 9.00, Vrbje

6., 13., 20. in 27. 5. Tečaj masaže hrbta in raztezanje, ob 10.30, Vrbje

9. 5. Kuharska delavnica: Zelišča in divja hrana, ob 17.00, Vrbje

10. 5. Frizerske storitve in prikaz (brezplačno striženje), ob 13.00, Vrbje

12. 5. Tečaj šivanja, ob 10.00, Vrbje

12. 5. Predavanje: Azilna politika in integracijski ukrepi, 18.30, predavateljica Tamara Antonaz, Vrbje

24. 5. Frizerske storitve in prikaz (brezplačno striženje), ob 10.00, Vrbje

16.–20. 5. Letovanje starejših v Portorožu

18. 5. Delavnica: Odprta vrata za zdravje, Ali sem fit?, od 17.00 do 19.00, Vrbje

19. 5. Kateheza, ob 9.00, Vrbje

Vsak četrtek: Program za prostovoljce GRADIMO SKUPNOST, od 8.00 do 13.00, Vrbje (organiziran prevoz iz Celja ob 7.00, vodi: uni. dipl. soc. ped. Saraja Hribernik)

Programi so brezplačni in namenjeni vsem, ki vas njihova vsebina veseli ali zanima. Če ni drugače navedeno, programi potekajo v prostorih Škofijskega doma Vrbje, Vrbje 82, 3310 Žalec.

Ob ponedeljkih ob 17.00 možnost individualnega svetovanja v Celju. Svetovanje vodi uni. dipl. soc. ped. Saraja Hribernik.

Za delavnice, svetovalnice, tečaje in udeležbo organiziranega prevoza iz Celja prosimo za prijave: 051 278 482.

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

4. 5. Srečanje Kraške DK

9. 5. Srečanje Postojnske, Vipavske in DK Idrija Cerkno

10. 5. Srečanje Tolminske OK

13. 5. Umetniki za Karitas, Murska Sobota

24. 5. Srečanje Goriške OK

27. 5. Odbor ŠK za materialno pomoč

28. 5. Romarski dan sodelavcev Karitas, Sveta Gora

30. 5. Končni izlet programov PNC

»Kakšen svet želimo posredovati odraščajočim otrokom, ki bodo prišli za nami? To vprašanje ne zadeva samo okolja, saj si ne moremo postaviti vprašanja samo o nekem delčku, temveč nas vodi v to, da se vprašamo o smislu bivanja ter o temeljnih vrednotah družbenega življenja. Za kakšen cilj živimo? Za kakšen namen delamo in se bojujemo? Zakaj nas ta zemlja potrebuje? Če si ne postavimo teh temeljnih vprašanj, ne verjamem, da bodo naša okoljevarstvena prizadevanja prinesla pozitivne učinke.«

papež Frančišek, Laudato si

• FOTO NASLOVNA STRAN Andrej Gombač in ZADNJA STRAN Helena Zevnik Rozman •

tema meseca

identiteta Karitas

POKLONI ZVEZEK

Andreja Urh

Na Slovenski karitas bomo letos že osmo leto povabili k podpori in sodelovanju v akciji **Pokloni zvezek** vse šole in vrtce v Sloveniji. K solidarnosti pa vabimo tudi vse veroučne in mladinske skupine. Namen akcije je v prvi vrsti zbiranje zvezkov za otroke iz socialno ogroženih družin, velik pomen pa ima akcija iz vidika vzgoje za solidarnost s sovrstniki.

Šole in skupine, ki bi želele sodelovati, bodo dobile gradivo za izvajanje delavnic, ki ga lahko naročijo na Slovenski karitas. Otroke in njihove starše prosimo, da poklonijo **nov, velik, črtan zvezek** za osnovnošolce, ki tudi v Sloveniji potrebujejo pomoč. Zvezke zbiramo za več kot 12.000 socialno ogroženih otrok, ki jim bo Karitas poleti pomagala s šolskimi potrebščinami. Otroci, ki bodo zvezek podarili, bodo prejeli razglednico, na katero bodo zapisali misel, pozdrav ... in/ali narisali tudi risbo za skritega prijatelja v stiski, ki bo zvezek prejel.

Akcija je bila v preteklih letih zelo uspešna. V letu 2015 je sodelovalo **270 osnovnih šol in 94 vrtcev**, v katerih se je na naše veselje zbralo **več kot 25.000 zvezkov in tempera barvic**. Dodatno je društvo H.O.P.E. prispevalo 20.000 zvezkov. Tako se je skupaj z zbranimi 5.000 zvezki na škofijskih Karitas zbralo preko 50.000 zvezkov za socialno ogrožene otroke.

Iskrena hvala vsem mentorjem za dosedanje pomoč in spodbujanje učencev k solidarnosti. **Najlepša hvala** sodelavcem Karitas, ki ste in boste obiskali sodelujoče šole in vrtce ter zvezke razdelili med otroke, ki jim jih starši zaradi različnih stisk težko kupijo.

Za sodelovanje veroučnih in mladinskih skupin pišite na andreja.urh@karitas.si.

ODPRIMO SVOJA SRCA

Zdenka Golub

***Bog je dal to lučko, želel je,
da sveti vsem ljudem sveta in greje.
Kdor pa lučko le zase drži,
ta svetlobe te vreden ni, naj čaka;
morda pa dočaka, dočaka tvoj korak.
(neznani avtor)***

Vsak človek prejme talente, ki so zelo različni. Srečen je lahko tisti, ki zasliši in začuti svojo poklicanost. Ali sliši svojo poklicanost, ali prične s svojim misijonarjenjem, pa je odvisno od vsakega posameznika, njegovega načina življenja, v kakšni družini odrašča in v kakšni družbi se giblje.

Moje karitativno delo traja od zgodnjega otroštva, odkar se zavedam same sebe. Pričelo se je s prav drobnimi stvarmi: nikoli nisem pojedla pomaranče sama, bombone sem delila, hruške, ki sem jih nabrala, sem nesla najprej svoji babici, vse, kar smo imeli v tistem času, sem delila, kljub temu da ni bilo veliko dobrot. Ob kolinah mi je mama nadevala dobrot v cekar in odnesla sem jih ostareli teti, ki me je naučila veliko lepih molitvic in življenjskih izkušenj. V šoli sem pomagala sošolcem pri učenju, posodila sem jim svoje skromne šolske potrebščine. S sanmi, ki mi jih je naredil oče, smo se sankali prav vsi iz vasi.

Ustvarila sem si družino in bil je čas, ko so bili mož in otroci na prvem mestu. Službovala sem v krajih odrinjenih in pozabljenih Haloz. Vsa oblačila, ki so bila odveč, premajhna otrokom, vsa hrana in igrače so romale z mano v službo, kjer sem jih pravično porazdelila. Kmalu so mi ponujali razna oblačila in potrebščine, pohištvo tudi drugi ljudje, predvsem sosedje. Vse sem ponudila naprej, vsem, ki so bili potrebni kakršne koli pomoči. Velikokrat sem potrebovala večje prevoze in kaj je odpeljal tudi mož.

Otroci so odrasli, imam razumevajočega moža in nekega dne so me v domači župniji povabili, da postanem njihova sodelavka. Karitas v domači župniji so takrat ravno ustanovili meni podobni ljudje, ki so prav tako veliko pomagali. Takrat je v naši župniji deloval pokojni Alojz Klemenčič, ki je s pomočjo svojega prijatelja in predanega župljana Stanka Vaupotiča ustanovil Karitas. Seveda so iskali sodelavce in me povabili zraven.

V tedanjem času smo imeli na vsaki šoli tudi Podmladek Rdečega križa. Kot učiteljica sem v šoli nekaj časa vodila Rdeči križ. Tako sem dodobra spoznala delovanje le-tega. Zelo dobro so organizirani in res ve-

liko dobrega store za pomoči potrebne. Vendar sem verna, zato me je Karitas globlje nagovoril. Vsak človek potrebuje vero, ne glede, ali je veren ali neveren. V stiski se vsak obrača na Boga, kljub temu da rečejo, da niso verni. Karitativni prostovoljci se na ljudi obračamo najprej na duhovni ravni in nato z materialnimi dobrinami. Velikokrat se namreč izkaže, da ljudje bolj potrebujejo poslušalca, dobrega sogovornika, ki ima globoko vero, človeka, ki pride, ko ga potrebujejo, ki jih drži za roko, ko skupaj molita.

4 Ko nekomu pomagaš, ko nekomu stisneš roko, ko nekoga objameš, ko z nekom zmoliš molitvico, tega ne pozabiš. To je moje poslanstvo, to je moje misijonarjenje. Ko nekomu pomagaš, ko nekomu nekaj dobrega storiš, tega ne narediš le zanj, ampak tudi zase. Prav tako sem ob pogovorih s pomoči potrebnimi spoznala marsikatero življenjsko resnico. Vsak član Karitas in vsak duhovnik s svojo požrtvovalnostjo, darovi in humanostjo prispeva pomemben kamenček v mozaiku dobrotelosti ter izvršuje osnovno poslanstvo, to je služiti ubogim in zapuščenim.

Vsakemu, ki me želi poslušati, povem tole zgod-bico:

Nekoč sta dva moža, oba resno bolna, skupaj ležala v bolnišnični sobi. Eden od njiju je lahko vsak dan eno uro sedel v svoji postelji, kar je pomagalo odvajanju vode iz njegovih pljuč. Njegova postelja je bila ob oknu v sobi. Drugi mož je moral vse dneve preležati na hrbtu. Kmalu sta moža vse dolge ure dneva govorila drug z drugim. Pogovarjala sta se o svojih družinah, svojih domovih, službah, kje sta se vojskovala in kje vse sta bila na počitnicah. In vsak dan je mož, ki je eno uro sedel ob oknu, drugemu opisoval stvari, ki jih je lahko videl zunaj: Čudovito naravo, jezero, mamice z otroki, ptice ...

Mož na drugi postelji je živel za ta enourna obdobja, v katerih je prijatelj razširil njegov svet z dogajanjem in barvitostjo zunanjega sveta. Tako so minevali dnevi in tedni. Domači so nanju pozabili in zelo redko sta imela obiske. Redno ju je obiskoval le bolnišniški duhovnik, ki jima je prinašal sveto Rešnje telo. Zelo sta se navezala na drug drugega. Ko je bila soba temna, sta molila rožni venec.

Nekega jutra je mož ob oknu mirno umrl v spanju.

Takoj ko je bilo mogoče, je drugi mož zaprosil, naj ga premaknejo k oknu. Sestra mu je z veseljem ustregla in potem, ko je poskrbela, da se je udobno namestil, ga je pustila samega. Počasi, z veliko težavo, se je mož dvignil na komolca, da bi prvič po dolgem času zopet sam ugledal zunanji svet. Napel je vse moči in pogledal skozi okno ob postelji.

Gledalo je na prazen zid!

Mož je povprašal sestro, kaj bi mogel biti razlog, da je preminuli sosed tako čudovito opisoval stvari v

zunanjem svetu. Sestra mu je povedala, da je bil slep in ni mogel videti zidu, ki je stal pred oknom.

Rekla mu je: »Morda je hotel le osrečiti vas.«

Neizmerna sreča je v osrečevanju drugih, ne glede na naše lastne razmere. Deljena bridkost se razpolovi, a kadar delimo srečo, se ta podvoji. Če bi se radi počutili bogatega, samo preštejmo stvari, ki nam jih denar ne more kupiti.

Prostovoljnost, obogatena z dobrotelostjo, gradi svet s človeškim obrazom, gradi svet, kjer je več civilizacije, ljubezni in miru, svet medsebojnega sprejemanja brez sovraštva. Odprimo torej svoja srca!

gradimo družino

DRUŽINA IN NARAVA

Saša Eržen

Odraščala sem v kmečki družini, ki ji je narava veliko pomenila. Čim več smo poskušali pridelati sami, na njivah, v vrtu, v sadovnjakih, zasajali smo rastline, ki so nas obdarile (maline, ribez, borovnice, orehe), nabirali smo regrat, čemaž, gobe, imeli smo tudi kokoši, par krav in pujske ...

Imela sem tudi srečo, da sem doživljala nedeljo v »pravem« pomenu besede. In na tem mestu lahko zapišem, kako cenim svojega očeta, da je kljub temu, da se je odločil za samostojno podjetniško pot, ohranil nedeljo kot sveto. Imel je precej dela, moral se je držati rokov, do katerih je bilo treba oddati določene izdelke, vendar je s svojo disciplino poskrbel, da v vsej svoji karieri ni delal niti eno nedeljo. Tudi kmečka opravila smo opravili med delavniki, nikoli ob nedeljah. Nedelja je bila čas za družino. Najprej smo odšli na hribček nad vasjo k maši, nato na skupen zajtrk, po zajtrku je bil čas za pobeg v naravo: v hribe, na smučišče, na izlet po Sloveniji ali pa zgolj preprost sprehod po okolici vasi. Bila so tudi obdobja, ko sva se z bratom začela upirati, vendar sem še danes hvaležna za vztrajnost mojih staršev.

Tako mi še danes narava pomeni odklop od vseh skrbi, službenih in drugih. Tudi ko je doma v družini napeto, se v naravi umirimo, sprostim, spet slišimo drug drugega, se spet zblížamo. Hkrati v naravi napolnimo svoje »baterije«, si povrnemo moči (fizične in psihične). V naravi se spomnimo, da smo hvaležni za življenje, za prekrasno okolje, ki nas obdaja, in za vse dobrine, ki jih prejemamo.

Ta spoznanja sem skušala prenesti tudi na otroke, ko sem z njimi delala kot pedagoginja. Poskušali smo čim več časa preživeti zunaj, na svežem zraku, opazovali smo naravo in njene dobrine, se v naravi sproščali, nabirali energijo za kasnejše učenje in iska-

li smisel življenje in pomoč pri premagovanju stisk.

To skušam predati tudi svojim otrokom – jim privzgojiti čut do narave, jim privzgojiti spoštovanje do vsega živega, jim pokazati, da gibanje v naravi prispeva tudi k boljšemu, srečnejšemu počutju ter je zelo pomembno za naše zdravje. Gibanje v naravi prispeva tudi k boljšim rezultatom pri delu in učenju. V družini se trudimo proizvesti čim manj odpadkov in jim ločevati, čim več pridelati doma (bezgovi, melisini sirupi, domače sadje, zelenjava, marmelade), jesti sezonsko, domače sadje in zelenjavo, varčevati z vodo in elektriko, se v knjižnico ali trgovino odpraviti peš ali s kolesom ...

Otrokom želim pokazati, da je v življenju zelo pomembno delo, odnosi, stiki z drugimi ljudmi, duhovna hrana, ki te notranje bogati, sprostitvev (zame najboljša v naravi) in skromnost ter preprostost. Brez teh stvari bi v mojem življenju nekaj manjkalo.

Na tem mestu bi rada izpostavila okrožnico papeža Frančiška o skrbi za skupni dom, ki nas vabi, da spremenimo svoj odnos do narave, kajti če bomo ohranili naravo, bomo ohranili tudi človeštvo.

v luči strokovnosti

ZAPOSLOVANJE IN OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

Nace Kovač

Ustvarjalno, delovno in aktivno življenje je za posameznika z duševno motnjo ali z izkušnjo zdravljenja v psihiatrični bolnišnici ravno tako pomembno kot za nekoga, ki se po dolgotrajnem prebolevanju gripe vrača v delovni ritem vsakdanjega življenja. Kdorkoli, bodisi mlad ali star, posameznik ali posameznica, ki ga v naši državi, velikokrat nekritično in z negativnim predznakom, uvrstimo v katero izmed tako imenovanih ranljivih skupin, socialno izključenih ali pa dolgotrajno nezaposlenih, želi po svojih močeh sodelovati

pri odločanju o lastnem življenju, vplivati na življenje članov svoje družine ter biti sprejet pri prijateljih in sosedih. Biti spoštovan in sprejet v svojem okolju pomeni imeti možnost delati, ustvarjati, biti prepoznan v svojem delovnem okolju ter za svoje delo dobiti primerno in spoštljivo plačilo. Delo, delovno okolje in sodelavci so pomemben dejavnik pri pridobivanju nove življenjske moči, ki je oslabela, ker je bil nekdo zaradi bolezni dolgotrajno izključen iz vsakodnevnih procesov. Delo pozitivno vpliva na samospoštovanje človeka in izboljšuje kvaliteto njegovega življenja.

Uvodne misli nam nedvoumno pokažejo pot razmišljanja v prispevku. Vprašanje je, ali je hoja po tej poti dostopna vsem, ki so bili zaradi duševne stiske izključeni iz običajnega toka življenja in delovnega okolja. Gospodarska slika držav Evropske unije in med njimi tudi Republike Slovenije postopoma okrevava po zadnji krizi, stopnja gospodarske rasti, ki je v zadnjih letih eden izmed najbolj zloglasnih pokazateljev kvalitete življenja, počasi raste. Statistike zavodov za zaposlovanje kažejo, da se število nezaposlenih na trgu delovne sile zmanjšuje, toda le postopno in velikokrat v breme slabših delovnih pogojev, večjega stresa in drugih obremenitev v delovnih okoljih. Ukrepi države na točki varnih delovnih mest velikokrat odpovedo. Nepozornost pristojnih sektorskih politik do organizirane psiho-socialne podpore na delovnih mestih posledično vpliva na neodzivnost delodajalcev pri skrbi za organizacijo varnih delovnih mest. V podjetjih primanjkuje psiho-socialne podpore, v lokalnih okoljih razumljivih in dostopnih preventivnih programov in različnih oblik usposabljanja za delodajalce in zaposlene. Na makro nivoju se to odraža v enormnih indirektnih stroških držav Evropske unije, ki nastanejo zaradi odsotnosti z delovnega mesta ter zmanjšane produktivnosti zaposlenih, ki delajo v slabih delovnih pogojih kljub slabemu zdravstvenemu in duševnemu stanju.

Vključevanje ranljivih skupin na trg delovne sile je stalnica v pomembnih strateških dokumentih na področju socialne, zdravstvene in zaposlitvene politike pri nas in v mednarodnem prostoru. V slovenskem prostoru je zaposlovanje oseb s težavami v duševnem zdravju urejeno z zakonom na področju zaposlitvene rehabilitacije in zaposlovanja invalidov. Omenjeni zakon v svoji izvedbi omogoča različne možnosti zaposlovanja na podpornih in zaščiteneh delovnih mestih, z različnimi finančnimi spodbudami za delovne organizacije, delodajalca in invalida. Drug pomemben sklop je zakonodaja na področju socialnega podjetništva, ki v svoji izvedbi spodbuja zaposlovanje ranljivih skupin, med katerimi so tudi osebe s težavami v duševnem zdravju. Vendar se, v nasprotju s sistematičnim in s strani države urejenim financira-

njem zaposlitvene rehabilitacije, na področju socialnega podjetništva v aktualnem trenutku zgolj nakučujejo aktivnosti za spodbujanje področja. Sistemska finančna podpora za učinkovit razvoj socialnih podjetij kot alternative za zaposlovanje ranljivih skupin pa je zgolj črka na papirju.

Pri vključevanju oseb s težavami z duševnim zdravjem na trg dela moramo opozoriti na prisotnost različnih statusov, ki jim omogočajo dostop do njihovih pravic pri zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Tako se lahko v nekatere programe vključujejo le kot invalidi s statusom po zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji, v nekatere druge pa s statusom invalida po pokojninski zakonodaji. V programe aktivne politike zaposlovanja, kot so programi javnih del, poklicna usposabljanja, vseživljenjska karierna svetovanja, pa se lahko vključijo kot osebe s statusom težje zaposljive osebe, prijavljene na Zavodu za zaposlovanje. S spremembami zakonodaje na socialnovarstvenem področju pa bodo nove programe pridobili tudi prejemniki denarnih socialnih pomoči. Torej je zakonodajnih možnosti kar precej, težje je pri sami realizaciji zaposlitve. Osebe s težavami v duševnem zdravju so največja skupina med nezaposlenimi invalidi, invalidnimi osebami in težje zaposljivimi osebami. Delovnih mest v zaščitelih, podpornih delovnih organizacijah, kot so zaposlitveni centri in invalidska podjetja, je absolutno premalo. Zaradi stigme, ki oklepa duševno bolezen, so osebe s težavami v duševnem zdravju glede na druge nezaposlene ranljive skupine izrazito diskriminirane pri dostopu in ohranjanju delovnih mest v prilagojenih in običajnih delovnih organizacijah ter drugih programih aktivne politike zaposlovanja. Pomemben prispevek pri socialnem vključevanju pomenijo nevladne organizacije, ki v svoje socialnovarstvene programe, kot so dnevni centri in svetovalnice, vključujejo osebe s težavami v duševnem zdravju kot prostovoljce ali laične sodelavce.

Ob vseh naštetih problemih mora država in njene različne sektorske politike stremeti k iskanju odgovorov in rešitev, ki bodo ciljno usmerjali sprejete ukrepe v zakonskih in drugih pomembnih strateških dokumentih, z upoštevanjem in realizacijo slogana »Ni zdravja brez duševnega zdravja«. Bistvo slogana mora biti razumljivo in realistično vpleteno v konkretna dejanja pri kreiranju psiho-socialne varnosti na delovnem mestu. Nastajajoči preventivni in drugi programi morajo biti usmerjeni k ozaveščanju delodajalcev ter njihovemu aktivnemu pristopu pri organizirani in proaktivni zaščiti oseb na delovnih mestih. Odgovorne osebe v delovnih organizacijah morajo zagotoviti varna delovna okolja, kjer je mogoče obvladovati stres in duševne stiske na spoštljiv način ter hkrati spodbujati zaposlene k večji skrbi za duševno zdravje.

»USMILJENJE« DO NARAVE

Alojz Uran

Med različnimi oblikami usmiljenja je tudi »usmiljenje« do narave, ki ga sicer dajem v narekovaje, vendar je skrajni čas, da postanemo sočutni in usmiljeni do našega naravnega bivanjskega okolja, do naše »materne zemlje«. Gre za preživetje človeka in življenja nasploh. Pojavi, ki jih spremljamo na globalni ravni, so lahko del naravnega dogajanja v zgodovini našega planeta in vesolja, vendar pa so danes očitno tudi posledica človekovih posegov v naravne zakone.

Papež Frančišek se v okrožnici *Laudato si (Bodi hvaljen)* sprašuje, kakšen svet želimo zapustiti tistim, ki bodo prišli za nami, otrokom, ki odraščajo. Poziva vse k ekološkemu spreobrnjenju. To je nakazal že papež Janez Pavel II., ko je omenil, da moramo »spremeniti smer« ter si prizadevati za skupno dobro našega skupnega doma. Celotno človeštvo ima dolžnost sodelovanja za »gradnjo skupne hiše«. Za takšno gradnjo pa je potreben dialog. Tudi druge Cerkve in krščanske skupnosti so razvile skrb in tenkočutnost na temo varovanja narave. Že leta 2002 sta carigraski patriarh Bartolomej in papež Janez Pavel II. podpisala skupni dokument, t. i. Beneško izjavo, in v njem izrazila svojo zaskrbljenost glede zaščite našega planeta, ki ga ogroža ekološka kriza. Pravoslavni metropolit v Pergamu Ionannis Zizioulas pa trdi, da je ekološka kriza predvsem duhovni problem človekove notranjosti. »Z izvornim grehom se je pravilni odnos med človekom in njegovim naravnim okoljem zlomil. Ta zlom je greh, ekološki greh, ki je tako individualen kot družben. Kdor razmišlja o svojem zveličanju, ne more ne upoštevati ekološkega greha, ki je rezultat človeškega pohlepa.«

Bog je »človeka ustvaril po svoji podobi« in mu izročil svet, da mu gospoduje. Prav človekova bogupodobnost postavlja osnovni odnos do stvarstva. Človek ne sme delati, kar hoče ali kar zmore, ampak je dolžan upoštevati tisto, kar spozna, da je »najbolj prav« in je res v skupno dobro.

Tisto, kar se dogaja v naši hiši, povzema naj sodobnejša znanstvena dognanja o okolju z namenom, da bi prisluhnili »kriku stvarstva«. Podnebne spremembe so globalni problem, ki prinaša tudi različne socialne, ekonomske in politične spremembe. Če je podnebje skupno dobro, last vseh, potem so posledic podnebnih sprememb najbolj deležni najrevnejši.

V Svetem pismu je Bog tisti, ki je ustvaril stvarstvo ter ga tudi osvobaja in odrešuje. Papež v okrožnici opozarja, da ljudje nismo lastniki stvarstva, zato je v tej luči vsako

mučenje in trpinčenje kateregakoli bitja nasprotno človekovemu dostojanstvu. Kljub temu pa usmiljenje do drugih bitij v naravi ne more biti pristno, če hkrati v srcu nimamo spoštovanja, sočutnosti in usmiljenja do ljudi. Jezus je v času svojega zemeljskega življenja preko konkretnega odnosa do sveta vstal od mrtvih in je prisoten v vsem stvarstvu.

Kje so vzroki ekološke krize? Jedro diagnostike sodobne dobe je pretirana stopnja antropocentrizma, ki prinaša mišljenje »za enkratno uporabo«, le-ta pa opravičuje vsako obliko odpadkov, tako naravnih kakor človeških. Tako mišljenje prinaša izkoriščanje otrok, izključevanje ostarelih, suženjstvo, trgovino z ljudmi ... To je logika mafije, trgovcev z orožjem ali človeškimi organi ter ubijanja nerojenih otrok, ki ne odgovarjajo »načrtom staršev«. Okrožnica v tem poglavju obravnava tudi meje znanstvenega napredka z jasnim poudarkom na gensko spremenjenih organizmih.

Leto usmiljenja nam lahko pomaga odkriti, kaj naj naredimo. Analize same po sebi niso dovolj, zato potrebujemo konkretne predloge za dejanja, ki bodo zajela vsakega od nas in mednarodno politiko. Cerkev ne more določati strokovnih ali znanstvenih vprašanj, niti ne more nadomestiti politike o okoljskih temah, vabi pa k poštenemu in preglednemu dialogu zato, da ne bi delni interesi ali ideologije škodile skupnemu dobremu.

Ekološka kriza se začne v naši notranjosti. Korenine te krize se nahajajo globoko, zato je za vsako spremembo potrebna motivacija in dolgotrajna vzgojna pot. V to je treba vključiti vse člane družbe: družino, šolo, sredstva družbenega obveščanja in katehezo. Potrebno je začeti s spremembo življenjskega sloga, ki odpira možnost, da izvajamo »zdrav pritisk« na tiste, ki imajo moč odločanja. Celostna ekologija gre preko preprostih vsakdanjih dejanj, s katerimi pretrgamo logiko nasilja, izkoriščanja in egoizma. Veren človek sveta ne more občudovati »od zunaj«, ampak od znotraj, tako da prizna vezi, s katerimi nas je Oče združil z vsemi bitji.

Predlogi za pogovor v skupini

1. delavnica

Voditelj povabi udeležence, da za nekaj trenutkov zaprejo oči in se z mislimi sprehodijo ven, v naravo ter se spomnijo kakšnega lepega prizora iz narave (sončnega zahoda, morja, srne ...). V ozadju je lahko meditativna glasba. Nato si med seboj podelijo te prizore.

Sledi pogovor:

- Kaj jaz osebno naredim za to, da bi narava ostala lepa, čim bolj nedotaknjena?
- Je to dovolj, bi lahko naredili še kaj več? Kaj? (recikliranje, ne gnojim z umetnimi gnojili, zapiram vodo ipd.)
- Kje vidim glavne probleme onesnaževanja? Kaj kot kristjan še lahko storim? Kje je moja osebna odgovornost? Kje je odgovornost mene kot kristjana?
- Kako to živim kot prostovoljec Karitas in kako sem zgled našim uporabnikom?

Tekom pogovora naredimo 5 konkretnih sklepov, kaj bomo na tem področju izboljšali. Zapišemo jih na plakat in jih čez mesec poskušamo udejanjiti. Na naslednjem srečanju bomo povedali, kako nam je uspelo.

Zaključimo z molitvijo, v kateri je zahvala ali prošnja povezana z naravo in stvarstvom.

2. delavnica

Vsak udeleženec dobi list papirja. Voditelj jih povabi, da vsak zase na list papirja napišejo, kakšne vrste smeti imajo doma. Napišejo naj čim bolj konkretno in čim več. V mislih naj brskajo po svojih smeteh in si zapisujejo vsebino.

Nato naj svoj seznam še enkrat pogledajo in obkrožijo smeti, ki jim jih ne bi bilo treba imeti, ker bi lahko situacijo rešili drugače. Nato gredo udeleženci v pare ali trojice in si podelijo svoje misli. Vsaka skupina naj potem najde vsaj en napotek ali nasvet, kako se izogibati smetem (doma kaj pridelam, pazim, kaj kupim, imam s sabo vrečko ali košaro ipd.).

Kaj pa naši uporabniki? Kakšen imajo odnos do narave? Kako jim mi pričujemo? Koliko nepotrebne embalaže jim dajemo? Kaj lahko spremenimo?

Poiščemo nekaj idej, kako jim na zanimiv način približati ljubezen do narave (npr. gremo z njimi na izlet v naravo; imamo gredo, s katere dajemo pridelke; jim podarimo sadike ipd.).

Izberemo eno dobro idejo in naredimo načrt, kako jo bomo v tem letu izvedli.

Zmolimo, da bi idejo uspeli realizirati.

Delavnici pripravila: Nataša Hanuna

PAPEŽ FRANČIŠEK SPODBUJA KARITAS K URESNIČEVANJU STANDARDOV

Jana Lampe

Z januarjem 2015 za vse organizacije članice Caritas Internationalis (165), med katerimi je tudi Slovenska karitas, so stopili v veljavo Standardi upravljanja. Le-ti so skupna in v vseh organizacijah članicah CI zaželeno oz. obvezna ravnanja, postopki, odločitve, dokumenti in stanja v delovanju organizacije. Razdeljeni so v 4 glavne skupine:

1. Zakoni in etični kodeks,
2. Vodenje in organizacija,
3. Finance in odgovornost ter
4. Vključevanje vseh deležnikov.

Vsaka skupina pa ima še podstandarde (skupaj jih je 185). Standardi pravzaprav opisujejo dobre prakse vodenja, upravljanja, odgovornosti in pripadnosti etičnim načelom, ki so bistvena za obstoj in dobro delovanje vseh članic Caritas Internationalis. Glavni namen teh prvih skupnih standardov za vse članice pa je doseči primerljivo dobro upravljanje, odgovornost in kvalitetne storitve za revne kot njihovo pravico v vseh organizacijah članicah CI. Potrebno je, da vsaka članica na letni ravni opravi lastno ocenjevanje izpolnjevanja Standardov upravljanja. Vse članice smo namreč povabile, da uporabimo te standarde kot osnovo za lastni institucionalni razvoj in tudi v medsebojnih partnerstvih.

Slovenska karitas je k procesu sprejemanja Standardov pristopila decembra 2014, ko je takratni predsednik SK, škof Metod Pirih, podpisal pristopno pismo. V sodelovanju s škofijskimi Karitas in zavodi Karitas smo na Slovenski karitas v lanskem letu opravili prvo lastno ocenjevanje in na podlagi tega ustanovili delovne skupine za razvoj. Za finančno podporo razvoju naše organizacije smo se prijavili tudi na poseben razpis za ta namen na Caritas Europa.

Papež Frančišek je kot spodbudo vsem organizacijam članicam Caritas Internationalis, med katerimi je tudi Slovenska karitas, glede uresničevanja Standardov upravljanja CI v preteklih mesecih dejal: »Kot sem vam že povedal na vaši zadnji Generalni skupščini, se zahvaljujem Bogu za *Karitas in njeno dragoceno službo v svetu. Hkrati tudi čestitam vladnim telesom Karitas in tajništvu Caritas Internationalis za razvoj in odobritev Standardov upravljanja in Etičnih načel za organizacije članice. Ta orodja morajo biti sedaj uporabljena za krepitev transparentnosti in verodostojnosti Karitas. Ob tem se spomnimo, da smo pri svojem delu odgovorni Bogu, Cerkvi, darovalcem, še posebej pa revnim, s katerimi se poistoveti sam*

Papež Frančišek s predsednikom Caritas Internationalis, kardinalom Luisom Antoniom Tagletom iz Manile

Bog. *Ko služimo revnim s človečnostjo, predanostjo, samoodrekanjem in strokovnim pristopom, spodbujamo poslanstvo Cerkve pri tvorjenju ene človeške družine, v skrbi za stvarstvo.«*

GORE ZDRUŽUJEJO

Daica Berce

Vabilo na 6. tradicionalni pohod v Dolino Triglavskih jezer

Slovenska Karitas tudi letos vabi vse ljubitelje narave na že tradicionalni **pohod v Dolino Triglavskih jezer**. Pohod bo potekal od **9. do 10. julija 2016**. Prijave in dodatne informacije so na voljo na Slovenski karitas (01 300 59 60) ali pri g. Ludviku Stoparju – Luku, glavnem organizatorju in vodji pohoda (041 397 950, vsak večer po 20. uri). Ker je število udeležencev omejeno, pohitite s prijavi (najkasneje pa do 24. 6.).

Vsi, ki ste že bili na katerem od preteklih pohodov, ste se zagotovo v polnosti naučili krasot narave, druženja in stkali nove prijateljske vezi. V preteklem letu je bilo pohodnikov kar za dva avtobusa, iz vseh krajev naše domovine. Bili smo kot velika družina, kot eno veliko srce.

V zgodnjih jutranjih urah smo se z avtobusi odpeljali proti prelepi Gorenjski. Razveselili smo se srečanja z znanci, s katerimi smo v dveh dneh druženja postali nerazdružljivi prijatelji. Izstopili smo pod Planino Blato, kamor smo se peš podali proti Planini Jezero, preko Planine Viševnik in čez Dedno polje proti koči pri Triglavskih sedmerih jezerih, kjer smo tudi prenočili. Tisti, ki jim je ostalo še dovolj moči, so se podali še do znamenitega zgornjega jezera, imenovanega Ledvička.

Med potjo smo občudovali prelepo gorsko cvetje, obdajali so nas snežno beli vršaci, razveseljevali so nas svizci, ki jih je na tem področju res veliko. Na poti so nas spremljali in skrbeli za varen korak gorski vodniki, iskrena hvala za njihovo požrtvovalnost. Večer

v koči je minil v igrivem vzdušju, saj je naš dragi Luka vedno poln domislic, kako nasmejati, razvedriti in razveseliti prijatelje. Pozno smo legli k zasluženemu počitku. Zbudili pa smo se v čudovito jutro, tokrat nam je bilo tudi vreme naklonjeno.

Po zajtrku in skupinskem posnetku pred kočjo smo se preko Tičarice odpravili v dolino. Na Brezjah pri Mariji Pomagaj smo se zahvalili za vse doživeto, se združili v molitvi in petju, ki sta ga polepšali pevki iz župnije Sveti Duh v Celju, ter se udeležili svete maše, ki jo je daroval p. Leopold Grčar.

To je le nekaj utrinkov z lanskega pohoda. Kdor želi obogatiti sebe in vse okrog sebe, prisrčno vabljen na letošnji deveti pohod.

celje

VEČ VEM, MANJ ME JE STRAH, KO NA VRATA POTRKA NEZNANI BRAT

Barbara Godler

Gost našega prvega cikla predavanj oz. pričevanj z naslovom »Več vem, manj me je strah« je bil g. Mohor Hudej, knjižničar in turistični vodnik. Izpostavimo samo nekaj stvari. Predstavil nam je različne poglede na begunsko problematiko, lastno izkušnjo dela z begunci in pogled na ljudi v stiski. Poudaril je pomen etične drža človeka in zavedanja, da je naše poslanstvo pomagati človeku v stiski. Porajalo se je vprašanje, kdo je kriv za begunsko krizo. Mohorjevo osebno mnenje je, da gre za spopad med bogatimi in revnimi. Naj ostaja vprašanje v izziv odprto tudi za vas.

V četrtek, 7. aprila, smo gostili g. Nazifa ef Topuza, imama Islamske verske skupnosti. Predstavil je islam in njegovo zgodovino, islamsko kulturo, nam povedal, kje vse v Sloveniji najdemo islamske skupnosti in kako delujejo. Islamske skupnosti v Sloveniji se nahajajo na Jesenicah, v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici, Postojni, Sežani, Škofji Loki, Izoli, Tržiču, Krškem, Velenju, Kočevju, Kranju, Trbovljah, Novem mestu, Ajdovščini in Celju. Seznanili smo se z imeni Alah, Koran in spoznali pomen petero stebrov islama (izpoved vere, molitev, post, miloščina in romanje).

koper

APOSTOLI SO VIDELI, DA NE ZMOREJO VSEGA, ZATO SO POISKALI SODELAVCE

Jožica Ličen

Duhovna obnova sodelavcev Škofijske karitas Koper

Sodelavci Karitas se že tradicionalno ob adventnem in postnem času dobimo v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu na duhovni obnovi. Da nam želja po duhovni moči ni splahnela, dokazuje vedno večja udeležba. Glede na to, da je bila letos Velika noč zgodnja, smo duhovno obnovo zamaknili v velikonočni čas, zato ni bilo govora o postu, temveč o temelju naše vere, veri v vstajenje Jezusa Kristusa.

Duhovno obnovo je vodil škof Metod Pirih, ki je že pri uvodni sveti maši spregovoril o prvi Cerkvi, ki je kaj kmalu spoznala, da je pomoč vdovam in sirotam vidno znamenje vere, in izmed sebe izbrala vredne diakone, ki so oskrbovali mize in delili hrano potrebnim. Prav učinek te odločitve je bil več kot očiten, saj je število kristjanov zelo poraslo. Med drugim je povedal:

- O svojem delu se je treba pogovarjati, treba ga je načrtovati, preverjati in videti, če gre v pravo smer.
- Treba je iskati vedno nove sodelavce. Apostoli so videli, da ne zmorejo vsega, zato so poiskali sodelavce, ki so bili na dobrem glasu, polne Duha in modrosti. To ni slučajen in nepremišljen izbor. To morajo biti zrele človeške in duhovne osebnosti. Ne zadošča samo človeška zrelost in modrost, pa tudi ne samo vera in pobožnost. Oboje je potrebno za uspešno in dobro služenje.

- Zelo pomembna je molitev. Molitev je bistveno in nujno povezana z našim delom. V molitvi prosimo za potrebno razsvetljenje, kaj in kako določeno stvar narediti; prosimo za pomoč, za pogum, za iznajdljivost, za tolažbo, če nam ni uspelo, pa za vedno nove in nove začetke.

10

Uvod v pogovor je bil v duhu vstajenja s poudarkom na hoji za Kristusom, milosti vere, ki se izraža v pričevanju. Prav o pričevanju vere je tekel tudi pogovor na podlagi številnih izkušenj udeležencev. Dotaknili smo se tudi neprijetnih stvari, ki se dogajajo v Cerkvi, vendar nas je škof opogumil z besedami: »Kdor bi želel videti Cerkev brez greha, bo moral čakati do sodnega dne, zato moramo Cerkev sprejeti tako, kot je. Na nas vseh pa je, da smo služabniki in pričevalci, saj smo Jezusovi prijatelji.«

Ob tej priložnosti smo g. škofu Metodu, ki je pred 25 leti ustanovil Škofijsko karitas Koper, ob bližajoči se 80-letnici zaželeli še veliko zdravja in blagoslova. Bog vas živi, spoštovani in dragi prijatelj!

NAJETO CENTRALNO SKLADIŠČE NAJ BO BLAGOSLOVLJENO

Jožica Ličen

Pisalo se je leto 1992, ko je Tone Kopal pripeljal na Karitas prvo pošiljko hrane za begunce. Od takrat skupaj delamo, pošteno in spoštljivo, predvsem pa s srcem. Tisoče kilogramov hrane EU, tisoče kilogramov jabolk, tisoče kilogramov zbrane humanitarne pomoči za pomoči potrebne doma in v tujini je šlo skozi skladišče Antoni, Siltoni, sedaj Codognotto. Bile so stiske in težave, zamenjava lokacije, toda za Karitas se je vedno našel prostor. S sklonjeno glavo se je delovna ekipa selila v opustelo halo Tekstilne, vendar svojemu delodajalcu ostala zvesta in kmalu je zaupanje v Božjo pomoč ter modrost gospoda Toneta in družine, pa tudi iskrenih prijateljev obrodilo sadove.

In v teh novih, lepih prostorih ostajamo z najetim Centralnim skladiščem Škofijske karitas Koper še vedno prijatelji z istimi ljudmi, le ime je dal sovlagatelj iz Italije, ki je rekel: »Poznam mojega poslovnega partnerja, poznam Slovenijo, zato sem prepričan v upravičenost naložbe.« Kljub temu, da je bil blagoslov šele 15. aprila, je celotna prva letošnja dobava hrane EU že prišla in odšla na razdelilna mesta. Brat g. Toneta, g. Janez Kopal, je ob pomoči diakona Tihomirja blagoslovil prostore, predvsem pa zaželel dobre odnose med zaposlenimi.

Vsi, ki družino Kopal poznamo, lahko rečemo le: »Bog nam daj takih družin!« Tudi to je karitas.

ROMANJE V BOSNO IN HERCEGOVINO

Tudi letos smo na Občnem zboru Škofijske karitas Koper med sodelavci izpeljali anketo, v kateri so bili vprašani, kam nas bo letos vodila romarska pot. Med Nemčijo in Bosno je bila izbrana Bosna in Hercegovina. Še vedno je namen našega vsakoletnega romanja druženje in spoznavanje evropskih mest, Marijinih svetišč ter ob pesmi in molitvi nabiranje moči za novo pastoralno leto. Glede na to, da so se s pobrateno Škofijsko karitas Banjaluka že ustvarile prijateljske in karitativne vezi, jih želimo letos obiskati.

Romanje bo od 22. do 25. avgusta z avtobusom iz več krajev škofije. Najprej bomo šli proti morju, preko Sinja do Medžugorja. Sledil bo obisk Mostarja in Sarajeva. Banjaluko in srečanje s karitativnimi kolegi smo prihranili za konec. Vsak dan se bomo družili pri skupnem obedu in oltarni mizi.

Cena romanja je 208 EUR, podroben program imajo voditelji DK in OK, ki tudi sprejemajo prijave. Ob prijavi je treba plačati 50 EUR akontacije, ostalo lahko v dveh obrokih. Informacije: jozica.licen@rc.si, GSM 041 429 713.

Ljubljana

VSE JE MILOST, NIČ SE NE BOJ. V SENCAH IN LUČI JAZ SEM S TEBOJ!

Alenka Petek

18 udeležencev šole za svetovanje se nas je od 8. do 10. 4. pod vodstvom dr. Stanka Gerjolja in Ane Rožman srečalo v Portorožu. Naše snidenje je bilo dosti bolj prisrčno kot prvič, saj smo se na prejšnjem srečanju dodobra spoznali. Naše manjše delovne skupine so postale zaupne, saj smo z udeleženci podelili marsikatero zaupnost iz preteklosti.

Srečanje se je začelo po večerji z meditacijo. Sprehodili smo se po travniku in opazovali drevesa, rože, ptičke ... Naša pot se je nadaljevala v jamo, kjer smo se srečali s slikami iz svojega otroštva. Šli smo čez obdobja majhnega otroka, šolarja, najstnika, obdobje odločitev ter se soočili s sabo danes. Nato smo vseh teh pet slik tudi narisali.

Naslednji dan smo se sprehajali po prostoru in z obrazom izražali občutja vseh petih faz (otrok, šolar, najstnik, odrasli in jaz danes). Postavili smo se tudi v položaj kipov ob različnih stopnjah v življenju.

Glavnina dela je bila v tem, da smo se o narisanim pogovarjali. Osredotočili smo se na svoje počutje ob različnih slikah. Slike drugih smo interpretirali. Začeli smo s stavki: Vidim ..., Nagovori me ..., Oko se mi ustavi na ..., Dobro se počutim ..., Slabo se počutim ..., Kot slika ali detajl na sliki se počutim ... Na koncu smo sliki dali tudi naslov.

Opazili smo, da se vsak dan srečujemo s situacijami, ki nam povzročajo večji ali manjši napor. Večino le-teh uspešno prestanemo in se obogatimo še za eno izkušnjo. Včasih pa se zgodi, da imamo občutek, kot da je breme preveliko in pretežno, da nismo kos dogajanju.

Vsi nosimo v sebi dogodke iz otroštva, ki se pogosto niso razrešili na ustrezen način ali pa se sploh niso in nam sedaj, v odrasli dobi, onemogočajo polno življenje. Takšne nedokončane situacije včasih delujejo kot nezavedna omejitev, ki onemogoča ali omejuje razvoj naše osebnosti. S pomočjo skupine se lahko osvobodimo teh neprijetnosti in omogočimo notranjim potencialom, da se razvijejo v polnosti.

Za nas sta pomembna tukaj in sedaj, saj na nas ne vpliva preteklost, ki ne obstaja več. Na nas vplivajo naši spomini na preteklost, naša pričakovanja in tisto, kar smo se naučili v preteklosti. Skozi delo v skupini smo sami izbrali, katerega od spominov bomo prenesli v sedanost. To je material, s katerim delamo danes in nas v interakciji z ljudmi spominja na preteklost.

Gestalt terapija je pot ozaveščanja lastnih fizičnih, emocionalnih in duhovnih potreb. Njen cilj ni samo odpravljanje in lajšanje neprijetnih spominov in vzrokov čustvenih in duševnih težav. V procesu razvijamo sposobnost zavedanja vedenjskih vzorcev in izbir, ki jih sprejemamo v življenju. Vsak človek ima možnost izbire pri odzivanju in doživljanju ter prevzemanju odgovornosti za oblikovanje lastnega življenja.

V procesu dela na sebi se soočamo s samim seboj in s tem, kar je v našem življenju boleče in nam

prinaša trpljenje, žalost ali jezo ter kar je v našem življenju dobro, pozitivno, od koder lahko črpamo pozitivne izkušnje.

Jasno je, da ne moremo spremeniti drugih, spremenimo lahko le sebe. In s tem, ko se sami spremenimo, ustvarimo nekaj novega, kar privede do spremembe v drugih.

V gestalt terapiji voditelj usmerja in vodi udeležence h končnemu cilju. S svojo prisotnostjo, znanjem in veščinami omogoča nove izkušnje kontakta, preko katerih se udeleženci zavedo novih ustvarjalnih možnosti.

Jasno je, da ne moremo spremeniti drugih, spremenimo lahko le sebe. In s tem, ko se sami spremenimo, ustvarimo nekaj novega, kar privede do spremembe v drugih. Predpogoj za to pa je, da vzpostavimo stik s sabo in usmerimo miselno pozornost v lastno odzivanje na neko trenutno dogajanje.

OBČNI ZBORI ŽK, ŠK, SK – POMEMBNO DELO NAŠEGA POSLANSTVA

Imre Jerebic

Da, drzna trditev! Občni zbori nam ne jemljejo le dragocenega časa in energije, ampak so priložnost, da se celovito zazremo v svojo enoletno prehojeno pot in svoj pogled obračamo tudi za eno leto naprej.

Vse bi še nekako šlo, če tega ne bi bilo treba predstaviti na raznih organih, kot so: nadzorni odbor za finance, strokovni svet glede vsebine dela in svet ali občni zbor, ki finance poslovanja za nazaj in za naprej potrdi s pripombami, priporočili ali veliko pohvalo.

Spoštovani sodelavci Karitas – radi govorimo o transparentnosti našega poslovanja, radi govorimo o etičnosti našega dela; ponosni smo, da v 25 letih ŽK, ŠK, SK niso »pridelali« kakšnega škandala. **Bogu hvala in zahvala in tudi vam, sodelavci, da zelo dobro uresničujemo poslanstvo Karitas in da smo tudi danes:**

*Ljubeč obraz Cerkve za ljudi v stiski,
glas revnih v naši družbi,
v službi človekovega dostojanstva!*

Da bi to bili tudi jutri, potrebujemo:

Finančni odbor – budno oko Karitas, ki ga sestavljajo strokovnjaki: od znotraj sodelavcev Karitas in od zunaj, da s sodobnimi znanji in po pravilih finančnega poslovanja v naši družbi in na osnovi finančnega pravilnika in drugih finančnih aktov pregledajo finančno poslovanje za eno leto, ga ocenijo, naredijo zapisnik in predstavijo najvišjemu organu ŽK, ŠK, SK kot primereno za sprejem. Kot primer povem, da finančno poročilo SK obsega več kot 50 strani in smo ga osem dni prej poslali finančnemu odboru, ki ga sestavlja šest strokovnjakov (iz vsake škofije po eden). Zelo sem zadovoljen, da se tako temeljito spuščajo v vsebino financ in podajo svoje predloge in oceno finančnega poslovanja z zapisnikom. Osebnost ga predstavijo na svetu SK kot primereno za potrditev.

Strokovni svet – živo srce Karitas. Vse ŠK, SK, zavodi Karitas imajo to živo srce, ki nenehno prinaša življenje in ki tudi boli, da živost ne pojenja posebno tam, kjer so stiske največje ali se pojavijo v akutni obliki. Seveda je strokovni svet, ki se mora sestajati 4- do 6-krat letno, sicer ni živ, lahko zelo naporen za ožje vodstvo Karitas, ker ga opominja, spodbuja, ne pušča v mirovanju. Da ne bi strokovni svet skrenil s prave poti, ga omejuje nadzorni odbor in najvišji organ, to je svet ali občni zbor, kot je zapisano v statutih ŠK, SK, zavodov. Moja izkušnja dela in živosti strokovnega sveta na SK je zelo pozitivna. Več naredimo med le-

tom, ko se 4- do 6-krat zberemo na rednih sejah in še na kaki izredni seji, in je zato poročilo dela na cca 60 straneh in enako program dela bolj rezultat skupnega prizadevanja tajništva.

Svet (občni zbor) – čuteče srce Karitas. V glavah nosimo podobo, da je najvišji organ organizacije »policijski« organ. Pri Karitas bodisi na župnijskih, škofijskih ali slovenski ravni, ne bi smelo biti tako. Naši predsedniki – nadškof na SK, duhovniki na škofijski ravni in župniki na župnijski ravni – so karitativci z velikim srcem. In to je odlika življenja Karitas. Čutenje in nežnost, ki jo tako poudarja naš papež Frančišek, so naša pot včeraj, danes, jutri. Skozi očala čutenja in nežnosti se odvijajo srečanja na najvišjih ravneh. To pa ne pomeni, da kar po domače sprejemamo, potrjujemo, načrtujemo za naprej. Skozi leta razvoja SK ugotavljam, kako pomemben je strokovni svet in nadzorni odbor, ki pripravita oceno financ, vsebino dela, da svet SK to potrdi tudi s svojimi pripombami in priporočili za naprej; pa vseeno lahko ohranja čuteče in ljubeče srce Karitas!

BOG NAS LJUBI PRVI

Barbara Godler

Predsednik Škofijske karitas Celje g. Rok Metličar nas je pozdravil in poudaril, kar se mu je zdelo pomembno ob prebiranju plenumske knjige. Vse storjeno po najboljših močeh v »ljubeči skrbi krajevne Cerkve za človeka« je le odsev spoznanja, da nas Bog ljubi prvi in nas v tej ljubezni pošilja na pot, da preko naših rok lajša stisko in daje smisel življenju.

V Svetem pismu na več mestih srečamo odlomek, kjer je Jezus skupaj z učenci v čolnu in pomiri vihar. S svojo prisotnostjo je nakazal, da jih ne sme biti strah, ker je vedno z njimi. S postavitvijo čolna in ljudi smo želeli pokazati, da je Jezus vedno z nami, v še tako hudih življenjskih nevihtah. Prisotnim na Plenumu pa je bila najpogostejša asociacija ob pogledu na čoln beseda »begunec«.

Če se zavemo, kako darujoča se ljubezen ne more mimo, ne da bi se trpljenje drugih dotaknilo tudi nas, če zmoremo podariti stvari, čas ali znanje do meje, ko »zaboli«, potem smo gotovo na pravi poti. Če naj bi imeli

pastirji duh po ovcah, potem naj bi tudi vsi sodelavci Karitas imeli spoznanje bolečine ob darovanju in lajšanju stisk ljudi okrog nas.

Kruh vsak dan delimo bližnjim in širši skupnosti. Kruh smo želeli deliti s širšo skupnostjo, z našimi domačimi Župnijskimi karitas, ker so tudi oni tisti, ki znajo deliti svoje življenje, čas in pozornost za druge, da bi ti bolje živeli. Lomljenje kruha in podarjanje življenja je čudež in je ljubezen. Postajajmo vsak dan razlomljen kruh za druge in za uboge.

»POGUM, VSE LJUDSTVO V DEŽELI, GOVORI GOSPOD« (Ag 2,4).

Jožica Ličen

V soboto 12. marca se je v Vipavi dogajal Občni zbor Škofijske karitas Koper, ki je prisotnim poleg številkih ponudil tudi duhovno in družabno dimenzijo srečanja.

Zaradi svetih vrat smo se tokrat zbrali v cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi. Veliko let sem razmišljala, da je prav Marija Tolažnica žalostnih naša najbolj zvesta sodelavka, zato je to dalo dodano vrednost našemu srečanju. Ob somaševanju v. d. ravnatelja ŠK Slavka Rebca, upokojenega škofa Metoda Piriha in drugih duhovnikov je sveto mašo daroval koprski škof dr. Jurij Bizjak. K sveti maši smo preko Radia Ognjišče povabili tudi dobrotnike in ljudi, ki jim Karitas pomaga, in kar nekaj jih je prišlo. Zatem smo se preselili na stalno lokacijo vsakoletnega občnega zbora v Škofijsko gimnazijo v Vipavo, kjer so sodelavke ŽK Vipava poskrbele za telesno okrepčilo. Naše delo in programe smo strnili v zbornik, vendar so bili v statutarnem delu predstavljeni podatki, ki so v preteklem letu zaznamovali naše delo, zato le nekaj zgoščenih navedb:

V Koprski škofiji je Karitas organizirana v 169 župnijah, ŽK se združujejo v tri Območne in pet Dekanijskih karitas. Imamo 13 Centrov karitas: Bovec, Tolmin, Nova Gorica, Grgar, Idrija, Ajdovščina, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Sežana, Koper, Izola in Portorož, kjer sodelavci iz ŽK nudijo ljudem osnovne informacije in konkretno pomoč. Imamo tudi 5 domov: Solkan (kjer je tudi sedež ŠK in Zavoda karitas Samarijan), Soča, Šempeter pri Gorici, Cesta pri Ajdovščini in Bertoki, kjer se izvajajo specifični programi.

14

Večina dela sloni na prostovoljcih: 1.224 stalnih in 1.436 občasnih prostovoljcev je v letu 2015 opravilo 105.703 ure prostovoljnega dela. Če bi te ure preračunali po normativih, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu, je znesek prostovoljnih ur 1.020.539 EUR.

V Škofijski karitas Koper je za polni delovni čas zaposlena računovodkinja in štiri strokovne delavke, v Zavodu karitas Samarijan pa šest strokovnih delavk in dva laična terapevta.

Materialna pomoč družinam in posameznikom je najbolj razširjen program ŠK in se izvaja preko ŽK, MŽK, DK, OK, glavšina pa v Centrih karitas, kjer so podatki za 2015 naslednji:

- pomoč v hrani je prejelo 3.050 družin (leto prej 2.113) in 1.345 posameznikov (leto prej 882); med prejemniki pomoči je večina brezposelnih oz. tistih, ki prejema denarno socialno pomoč ali minimalno plačo.
- pripravljenih je bilo 22.775 paketov za 10.953 oseb, večina je prejela tudi oblačila, obutev, pohištvo in druge osebne predmete.
- skupna teža zbrane in razdeljene hrane znaša 406 ton (leto prej 279 ton), pri tem več kot polovico predstavlja hrana EU in sadje zaradi embarga izvoza. Kljub veliki količini hrane to predstavlja povprečno le 37 kg hrane letno na socialno ogroženega prejemnika pomoči, saj se je v zadnjem letu precej povečalo število družin in posameznikov, ki rabijo pomoč.

Vrednost hrane in higienskega materiala, preračunana na povprečne maloprodajne cene, znaša 486.806 EUR.

Finančna pomoč pri plačilu računov družinam in posameznikom je znotraj celotne mreže Karitas v koprski škofiji znašala 115.684 EUR; prednjačijo zapadle položnice za elektriko, vodo, stanovanje in dodatno zavarovanje.

Pomoč otrokom:

- Šolske potrebščine je prejelo 1.145 družin za 2.179 šolarjev.
- Delo z družinami, ki imajo otroke v posvojitvi na razdaljo, se je iz ŠK preselilo na raven OK, DK, ŽK. V posvojitve na razdaljo je vključenih 115 otrok, kar predstavlja skupaj 34.400 EUR letne pomoči.
- Iz poročil OK, DK, ŽK je razvidno, da je bilo za pomoč otrokom porabljenih 55.055 EUR.

Finančna pomoč otrokom na vseh nivojih znaša 120.222 EUR.

Ob izvajanju spremljevalnih ukrepov prejemnikov pomoči je bilo v Centrih karitas več kot 25.000 pogovorov, 2.092 laičnih svetovanj, 543 spremljanj z načrtom, 192 prejemnikov je bilo usmerjenih k raznim strokovnjakom, 219 se jih je udeležilo preventivnih delavnic. Ob tem so se pokazale tudi številne druge materialne in nematerialne stiske družin in posameznikov.

Pomoč ostarelim, bolnim, osamljenim je najbolj prisotna v župnijskih Karitas:

- Sodelavci so opravili 7.347 obiskov po domovih in 10.124 obiskov v domovih za ostarele, bolnišnicah in drugih ustanovah.
- Podprli smo srečanje KBBI ter slepih in slabovidnih.
- Srečanj po župnijah se je udeležilo 3.136 starejših, romanj pa 531 starejših in invalidov.
- Za izpeljavo vseh dogodkov je bilo na vseh nivojih porabljeno 32.269 EUR.

Pomoč v tujino in tujcem pri nas

- Streha nad glavo družini iz Prijedora v ŠK Banjaluka; gradbeni material 9.824 EUR in avgusta delovni tabor mladih.
- Plamen upanja – posvojitve na razdaljo 63 otrok iz BiH, pomoč 19.100 EUR.
- V Ugandi, misijon kjer deluje primorski misijonar Danilo Lisjak, je šlo za 5.231 EUR elektromateriala.
- Begunci in migranti: dva kamiona in več kombijev oblek, obutve in drugega materiala je šlo v zbirne centre v Dobovo in na Šentilj, 48 prostovoljcev je od oktobra do decembra po en dan v tednu pomagalo pri oskrbi beguncev na Šentilju.

Specifični programi Škofijske karitas:

- Počitniških programov v Portorožu se je udeležilo 14 družin in 28 otrok, v Soči pa 49 otrok in 14 animatorjev. V Domu karitas v Soči je bilo 1.795 nočitev.
- Popoldan na Cesti je deloval na desetih lokacijah: Cesta, Ajdovščina, Vipava, Vrhpolje, Slap, Kamnje, Ilirska Bistrica, Pivka, Postojna in Šempeter: v program je bilo vključenih 166 otrok in 102 prostovoljca. V okviru tega je bilo tudi počitniško varstvo in svetovanje.
- V Bertokih se je izvajal program Dnevni center za brezdomce, po pomoč je prihajalo 95 brezdomnih oseb; Hiša Malorca v Ajdovščini je namenjena podpori in nastanitvi brezdomcev; v hiši je bivalo od 2 do 6 uporabnikov.

Programi Zavoda karitas Samarijan:

V Materinskem domu v Solkanu, na Cesti in v Šempetru je dobilo zavetje 40 žensk in otrok, skupaj je bilo 5.040 nočitev. Decembra se je MD iz Ceste preselil v Šempeter.

Varna hiša je sprejela 6 žensk in 4 otroke. Vseh nočitev je bilo 1.953.

Medgeneracijsko središče Samarijan je potekalo na 14 lokacijah, vključenih je bilo 357 uporabnikov in 91 prostovoljcev.

Vrtnica, socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom, se je izvajala v Bertokih in stanovanjski skupnosti Truške s 35 uporabniki oz. 3.565 nočitvami.

Programi ozaveščanja in pridobivanja sredstev:

Namenska pomoč vključuje 521 darovalcev.

Posvojitev na razdaljo je vključila 115 otrok iz Slovenije in 63 iz BiH.

stev za pomoč. Na področju svetovanja bi radi v tem letu naredili oprijemljiv načrt za delovanje Družinskega centra Bogdana Žorža. Pri tem nas vodijo Bogdanove besede »Veselite se življenja«, ki smo jih privzeli za geslo kolonije in razstav Umetniki za Karitas 2015/2016. V projektu za 2016/2017 smo to sporočilo nadgradili z besedami iz Svetega pisma »**Pogum, vse ljudstvo v deželi, govori Gospod**« (Ag 2,4). In v tej smeri bomo delovali na vseh področjih pomoči.

S potrditvijo poročil in programa dela smo prešli na družabni del našega druženja. Najprej smo razglasili izid ankete o letošnjem romanju avgusta. Sodelavci so izbirali med Berlinom in Banjaluko. Odločili so se za obisk pri pobratenih sodelavcih v Banjaluki, kar bomo združili tudi z obiskom Medžugorja.

Prijetno nas je presenetila Tatjana z animatorji in otroki iz programa Popoldan na Cesti. Po ubrani pesmici so vsem prisotnim podarili obesek z znakom sonca,

Dar za stisko se izvaja po župnijah, v trgovinah in se uporabi v lokalnem okolju

Umetniki za Karitas so vključili 91 slikarjev, nastalo je 172 likovnih del, razstave so bile na 14 lokacijah, med drugim tudi v Bruslju.

Plamen upanja je postna akcija za otroke.

Ostale akcije in projekti se izvajajo v sodelovanju s Slovensko karitas, in sicer: Zaupanje, Pomagajmo preživeti, Otroci nas potrebujejo, Postne akcije (40 dni brez alkohola, Ne pozabimo – Streha nad glavo), Klic dobrote.

Viri financiranja: pri razrezu vrednosti programov predstavlja 58 % vsega prostovoljno delo, 12 % proračuna polnijo akcije in darovi v ŠK, hrana EU predstavlja 9 %, nakazila iz Slovenske karitas predstavlja 8 %, preostalih 13 % pa so sredstva FIHO, MDDSZEM ter lokalnih skupnosti.

V proračunu ŠK je bilo za programe pomoči v letu 2015 porabljenih 536.038 EUR, po ŽK, DK in OK 265.213 EUR, če temu prištejemo še zbrano in razdeljeno hrano ter prostovoljno delo, je celotna pomoč presegala 2,2 mio. EUR. Stroški delovanja in vzdrževanja na vseh nivojih znašajo 159.991 EUR ali 7,27 % od vrednosti vseh programov pomoči.

Program za leto 2016: V letu 2016 nameravamo nadaljevati delo z vsemi programi. Zaradi razmer, ki jih zaznavamo med ljudmi, bomo več pozornosti posvetili svetovanju in spremljanju ljudi v stiski in zbiranju sred-

ki je v grbu škofije, in znakom Karitas. Po domačem kosilu in klepetu so nas z izbranimi glasovi in duhovnimi pesmimi presenetila še dekleta glasbene skupine Segno pod vodstvom Tajde Praček. Skratka, pogled nazaj nam daje pogum za naprej.

GOSPOD GOVORI: »MOJE SRCE SE V MENI OBRAČA, MOJA NOTRANJOST V USMILJENJU GORI« (OZ 11,8)

Polona Miklič

Občni zbor Škofijske karitas Ljubljana

»Jezusove besede: ‚Uboge boste imeli vedno med seboj!‘ so namenjene tudi meni. Ko se srečujem z ljudmi, ki potrebujejo pomoč, pogosto začutim njihovo stisko, hkrati pa tudi veselje. Vedo, da ne bodo odšli praznih rok, čutijo se sprejeti. Ne vem, kaj si mislijo o ljudeh, ki jim prostovoljno pomagamo. Gotovo pa vedo, da to delamo v imenu Nekoga, ki je Ljubezen sama. Prav v naših dejanjih ta Ljubezen dobi človeški obraz.«

Tone Založnik, ŽK Lj. – Marijino oznanjenje

V soboto, 19. marca 2016, smo se zbrali na letnem občnem zboru Škofijske karitas Ljubljana, ki je potekal

16 pod geslom: **Gospod govori: »Moje srce se v meni obrača, moja notranjost v usmiljenju gori« (Oz 11,8).** Slovesno mašo v ljubljanski stolnici je daroval ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, ki se je ob tej priložnosti zahvalil vsem sodelavcem in prostovoljcem Karitas, da kristjane opominjajo in spodbujajo k zavedanju, da je eden od stebrov krščanstva ravno dobrodelnost. Prebujati zavest o potrebnosti dobrodelnosti pri vsakem kristjani je pomemben del karitativnega delovanja.

Osrednji del občnega zбора na Teološki fakulteti smo namenili predavanju dr. Stanka Gerjolja z naslovom *Travmatične posledice zamolčanih bolečin* ter poročilom o delovanju Župnijskih in Škofijske karitas v preteklem letu. Dogajanje sta popestrila nastopa Komornega zбора Limbar iz Moravč in Andreje Lazar.

Povzetek poročila o delovanju Škofijske karitas Ljubljana v letu 2015

Škofijska karitas Ljubljana nudi psihosocialno pomoč družinam in posameznikom, svetovalnica na ŠKL deluje že od leta 1995, v zadnjih letih pa smo svetovalno dejavnost obogatili z izvajanjem mediacije. Tako svetovalna kot materialna pomoč vključujeta vse družbene skupine, družine, posameznike, otroke, starejše, bolne in invalide, begunce, tujce in azilante. V okviru materialne pomoči pomagamo z rednimi prehrabnimi paketi in pralnim praškom, s plačilom položnic za nujne življenjske stroške, v jesenskem času pa v okviru akcije Družina pomagamo pri nakupu kurjave. **Samo na Škofijski karitas smo v letu 2015 za nakup hrane namenili 226.535,45 € sredstev, razdelili za 350.000,00 € podarjene hrane, za 199.988,30 € hrane iz intervencijskih zalog EU ter 95.685 kg jabolk v vrednosti 66.979,50 €. Skupno je to pomoč prejelo 25.658 prejemnikov. Pomoči pri plačilu položnic je bilo deležnih 798 družin iz 70-ih ŽK, skupna vrednost pomoči je znašala 104.428,00 €, iz sredstev, zbranih po namenu za točno določene stiske in družine, smo še dodatno pomagali v višini 20.688,19 €, pomoč pri nakupu kurjave v višini 59.600,00 € pa je v okviru akcije Družina prejelo 276 družin in posameznikov iz 58 ŽK.**

Vsako leto priskočimo na pomoč tudi pri nakupu šolskih potrebščin. S 108.250,00 € smo olajšali vstop v novo šolsko leto 1.071 družinam oziroma 2.230 šolarjem in jim s pomočjo ŽK razdelili

še 15.000 podarjenih zvezkov. Dodatno pomoč so otroci prejeli tudi preko programa Botrstvo, višina pomoči je bila 3.299,84 €. V poletnih mesecih smo 18 družinam omogočili skupne počitnice na morju, letovanja otrok pa je udeležilo 56 otrok in mladostnikov.

Pod okriljem Škofijske karitas Ljubljana sta potekala tudi zimski in poletni tabor za slepe, podprli smo delovni tabor dijakov Škofijske klasične gimnazije v Bosni ter sofinancirali sarajevsko ljudsko kuhinjo.

V zadnjih letih veliko pozornosti namenjamo izobraževanju prostovoljcev. V pomladanskem in jesenskem času na treh lokacijah potekajo četrtkovi izobraževalni večeri z zanimivimi predavatelji, v začetku januarja vsako leto organiziramo izobraževalno srečanje za prostovoljce iz vse škofije, redno potekata tudi Prvi socialni pogovor in Tečaj domače nege. Zanimiv program izvajamo v okviru počitnic za starejše prostovoljce v Portorožu, veliko zanimanje je tudi za izobraževanje na temo Svetovalna pomoč v obliki vikend seminarjev, ki ga je vodil dr. Stanko Gerjolj. Izobraževanje bomo na željo udeležencev nadaljevali v obliki dveletnega šolanja.

V ljubljanski nadškofiji je v letu 2015 delovalo 124 Župnijskih karitas s 3.788 prostovoljci, ki so skupaj s prostovoljci, ki delujejo v skladiščih in prostorih ŠKL, opravili 207.855 ur prostovoljnega dela. Če bi njihovo delo ovrednotili, bi to skupaj zneslo 1.906.748,00 €, kar bi zadostovalo za 99 zaposlenih.

Z lastnimi sredstvi so pomagale tudi župnijske Karitas, in sicer je njihova pomoč družinam znašala 328.814,03 €, pomoč posameznikom 68.168,66 €, pomoč otrokom 100.222,25 €, pomoč brezdomcem 68.067,00 € (skupno so jih oskrbovale 541) in pomoč starejšim 81.358,91 €. Srečanj za starejše v organizaciji ŽK se je skupaj udeležilo 5.504 oseb, prostovoljci pa so na domu ali v domovih za ostarele obiskali 11.676 starostnikov, kar je 37.245 obiskov v vsem letu.

Tako je celotna realizirana pomoč s strani Škofijske karitas Ljubljana ter župnijskih Karitas v letu 2015 znašala 2.243.422,25 € (vključno s hrano iz intervencijskih zalog EU, jabolki iz ruskega embarga, podarjeno hrano, podarjenimi zvezki in šolskimi potrebščinami ter oblačili).

Različnih oblik pomoči, tako materialne kot nematerialne, je bilo deležnih 48.428 oseb.

ŽIVETI KARITAS – ŽIVETI USMILJENJE

Darko Bračun

Živimo v času usmiljenja. Cerkev kaže ranjenemu človeštvu svoj materinski obraz, obraz matere. Ne čaka, da bodo ranjenci prišli potrkati na njena vrata, ampak jih sama išče po cestah in ulicah. Zbira jih, objema, da se čutijo ljubljene, in jih ozdravlja.

Ta usmiljena ljubezen se v Cerkvi razodeva v zakramentih – zlasti v **zakramentu sprave** – ter v **karitativni dejavnosti** skupnosti in posameznikov. Vse, kar Cerkev govori in počne, je izraz Božjega usmiljenja. Usmiljenje etimološko pomeni **odpreti svoje srce ubogim**. Če se ozremo okoli sebe, na stanje v naši družbi, nam za to ne bo zmanjkalo priložnosti: Kako ravnati z brezdomci, ki spijo pod našim blokom, z reveži, ki nimajo niti za hrano, s sosednjo družino, ki se komaj prebija skozi mesec, ker je oče izgubil službo? Kako poskrbeti za priseljence, ki se vrstijo pred našimi mejami? Kako poskrbeti

treba v svetem letu usmiljenja odpraviti na obrobja, da poiščemo tiste, ki resnično trpijo kakršnokoli pomanjkanje, so osamljeni, prepuščeni sami sebi. Moramo jim prinesiti Boga, njegovo ljubezen in njegovo usmiljenje. Zahvalil se je za vsa dobra dela in napore, ki jih mnogi sodelavci v mariborski Karitas darujejo kot prostovoljci v mreži župnijskih Karitas.

V plenumskem delu je spregovoril direktor celovške Karitas Jožef Marketz. Svojo misel je navezal na povabilo k veselju, delu za pravičnost, izkazovanju usmiljenja in odločitvi, da se odpravimo na pot. Zbrane je povabil, naj nas vodi usmiljenje, da bomo v vsakem človeku videli njegovo dostojanstvo.

Na plenumu je zapel moški pevski zbor KUD Tonček Brezner Korena, zaigrali so tamburaši iz Dupleka, za smeh pa sta poskrbeli Marica Repinc in Zdenka Golub iz župnijske Karitas Sv. Trojice v Halozah.

Nadškofijska karitas Maribor v letu 2016

NŠKM ima dve področji delovanja, in sicer področje humanitarne in področje socialne/socialnovarstvene

za ostarele, ki so zapuščeni in nimajo nikogar? V vsaki zapostavljeni osebi smo poklicani služiti križanemu Jezusu, dotakniti se Kristusovega telesa v odrinjenih, lačnih, žejnih, golih, zaprtih, bolnih, brezposelnih, preganjenih, beguncih ... V njih se dotaknemo Gospoda, v njih najdemo našega Boga. Kako svetovati negotovim, kako poučevati nevedne, opominjati grešnike, tolažiti potrte, odpuščati žalitve, potrpežljivo prenašati krivice ter moliti za žive in rajne? Le v Jezusu Kristusu se bomo znali ljudem prav približati, jim prisluhniti, svetovati in jih poučevati – predvsem s svojim pričevanjem, življenjem.

Tako smo bili povabljeni ob letošnjem plenumskem srečanju mariborske Karitas: »Živeti Karitas – živeti Usmiljenje«. Hvala, dragi duhovniki in vsi, ki se v naši nadškofiji vključujete v karitativno delo, da vsak dan znova živite Karitas – živite Božje usmiljenje – in s tem v polnosti predajate svoje delo in življenje poslanstvu Ljubezni. Plenumska knjiga 2016 Nadškofijske karitas Maribor je popis del usmiljenja v mariborski nadškofiji.

Kot že vrsto let je bila prva plenumska postaja zahvalna sv. maša v mariborski stolnici. Nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikel je še posebej izpostavil, da se je

dejavnosti. Prvenstvena naloga NŠKM je, da krepiti humanitarno socialno dejavnost na vseh področjih delovanja, predvsem na ravni mreže župnijskih Karitas. Na posameznika gledamo celostno, brez zadržkov, zlasti pa z veliko mero spoštovanja.

Humanitarna dejavnost NŠKM zajema naslednja področja delovanja:

- pomoč družinam in posameznikom (materialna in psihosocialna pomoč družinam, letovanja itd.)
- pomoč otrokom (pomoč pri nakupu šolskih potrebščin, Botrstvo, letovanja, šola v naravi, prehrana ...)
- pomoč starejšim, bolnim, invalidnim in obnemoglim (materialna in psihosocialna pomoč, letovanja starejših itd.)
- pomoč dijakom in študentom
- pomoč marginalnim skupinam (Romi, brezdomci itd.)
- pomoč tujcem in migrantom
- pomoč tujini (BiH, Srbija ...)

Socialna/socialnovarstvena dejavnost NŠKM zajema naslednja področja delovanja:

- Sprejemno-informacijska in svetovalna pisarna
- Terapevtsko-pripravljalni center Maribor

- Sprejemališče za brezdomec
- Ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico – Maribor
- Materinski dom – Mozirje in Žalec
- Zavetišče za brezdomec – odprti tip
- Ljudska kuhinja Betlehem

Za področje izvajanja socialnovarstvene dejavnosti NŠKM socialne programe, za katere je pridobila koncesijo, prenese pod okrilje svojega socialnovarstvenega zavoda KARION (Zavod Karitas za oskrbo in nego). Zavod od leta 1996 opravlja v Slovenskih Konjicah storitve vodenja in varstva za 8 odraslih oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Z letom 2004 je začel opravljati tudi storitev institucionalnega varstva starejših v Domu sv. Eme v Šentjanžu pri Dravogradu. Kapaciteta doma je 21 stanovalcev. V začetku leta 2008 je zavod pridobil dodatni koncesiji, in sicer za delovno varstvo 8 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Staršah in za celodnevno varstvo za 9 oseb z motnjo v duševnem in telesnem razvoju v Slovenskih Konjicah – bivalna skupnost. Oktobra 2008 je zavod pridobil koncesijsko pogodbo za izvajanje institucionalnega varstva starejših – Dom Velika Polana za 66 stanovalcev.

Za NŠKM je pomemben tudi Dom sv. Lenarta. Dom starostnikov v Lenartu, katerega ponudba obsega: institucionalno varstvo starejših – 150 koncesijskih mest, dodatna mesta – občasna namestitve/kratkotrajne namestitve 39 postelj, dnevno varstvo do 20 starejših oseb ter oskrbna stanovanja – 20 enosobnih in 20 dvosobnih oskrbovanih stanovanj, pomeni zaokrožitev strategije razvoja karitativnega dela na področju pomoči starejšim.

Poročilo o delu Nadškofijske karitas Maribor v letu 2015

V času od 1. 1. do 31. 12. 2015 smo znotraj naših programov pomoči skupaj rešili kar **10.587** vlog družin, ki so se znašale v stiski, oz. vlog posameznih prosilcev. Prošenj za denarno pomoč je bilo 671, prošenj v obliki informativne pomoči je bilo 527, navezovala se je na napotitev na ustrezne nevladne in vladne organizacije kot tudi na pomoč pri izpolnjevanju posameznih vlog, zahtevkov in obrazcev. Pomoči v obliki oblačil in obutev je bilo deležnih 1.832 družin oz. posameznikov, prav tako pa je bilo tudi 239 rešenih vlog za pohoštvo. Pomoči v hrani je bilo deležnih 7.024 družin oz. posameznikov, tudi ob pomoči »hrane« iz blagovnih rezerv RS. Skupaj je bilo razdeljene cca. 800 t humanitarne pomoči.

Socialnovarstveni del – kratek prerez dela 2015

Zavetišče za brezdomec (odprti tip) – skupno 8.596 nočitev/73 unikatnih uporabnikov, Sprejemališče za brezdomec – 169 unikatnih uporabnikov, Ambulanta za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico Maribor – 454 pacientov, TPC – 35 unikatnih uporabnikov, MD – vključenih 25 uporabnic z 38

otroki in Ljudska kuhinja Betlehem 18.712 razdeljenih kosil med 223 unikatnih uporabnikov – dnevno med 50 do 70 obrokov.

Predstavitev in pomoč župnijskih Karitas na področju Nadškofije Maribor v letu 2015

Karitas v mariborski nadškofiji združuje 92 župnijskih Caritas, v katerih deluje 1.343 prostovoljcev, od tega je 882 rednih prostovoljcev, 461 občasnih. V letu 2015 so skupaj opravili 104.846 ur prostovoljnega dela ter pomagali 21.201 družinam oz. posameznikom. ŽK družinam in posameznikom najpogosteje pomagajo s hrano in higijenski potrebščinami (11.387), nadalje je pomembna pomoč v plačilu položnic (776), sledi pomoč ob večjih naravnih oz. elementarnih nesrečah, pomoč v informiranju, invalidskih pripomočkih in pomoč v obliki laičnega in individualnega svetovanja ter druga pomoč.

ŽK otrokom pomagajo s pomočjo družinam, posebej pa še s šolskimi potrebščinami (1.150), preventivnimi srečanji, obdarovanji in druženji (5.100), plačilom šolske prehrane in drugih šol. dejavnosti (185), individualnimi obiski na domu ali v bolnišnici, letovanji in tabori, učno pomočjo ter drugimi oblikami pomoči.

ŽK so starejšim pomagale s hrano in higijenski potrebščinami (2.841), plačilom položnic (128), rednimi oz. priložnostnimi obiski doma, v domu ali v bolnišnici (5.092), družabnimi srečanji (5.452), z romanji in izleti (758), pogovorom, svetovanjem in skupinami za starejše. Ostala pomoč starejšim se je nanašala na pomoč v obliki invalidskih pripomočkov, na pomoč ob večjih nesrečah in stiskah, pomoč v gospodinjstvu ter drugo pomoč.

V letu 2015 je bilo razdeljene pomoči 1.430.260,00 €. Od tega zneska je vrednost pomoči, razdeljene v materialu, skupaj 732.068,74 €.

Celotno vsebinsko in finančno poročilo NŠKM je predstavljeno v Plenumski knjigi 2016.

POKLICANI K NAJBRANLJIVEJŠIM V NAŠI DRUŽBI

Jožef Kociper

Deveti plenum Škofijske karitas Murska Sobota

V soboto, 5. marca 2016, smo imeli v Veržeju deveti plenum **Škofijske karitas Murska Sobota**. Ob 9. uri smo se zbrali v Župnijski cerkvi sv. Mihaela pri sveti maši, ki jo je ob somaševanju duhovnikov daroval g. škof msgr. dr. Peter Štumpf. V nagovoru pri pridigi nas je sodelavce v Caritas opogumljal in spodbujal k nadaljnjemu delu v Caritas še z večjo podporo, ki jo lahko iščemo v molitvi.

Po sveti maši pa so nas na dvorišču Marianuma že pričakali čaj, kava, sadje in pecivo. Iz živčava smo lahko razbrali, da je ta kratek **čas našim prostovoljcem še**

posebej dragocen, ko smo se razveselili eden drugega, si izrazili zahvalo za prehojeno pot v Karitas in si podelili kakšno spodbudo tudi za naprej.

Leta 2008 smo na prvem Plenumu Škofijske karitas Murska Sobota gostili prof. dr. Jožeta Ramovša. Tudi tokrat smo ga poklicali za pomoč. **Že takrat smo ugotavljali, da smo kot Cerkev in Karitas še posebej poklicani k skrbi** za najranljivejše ljudi v naši družbi. Boljše življenje ljudem v današnjem času tudi strmo podaljšuje življenje, smo pa kot družba vse bolj egoistični in imamo vedno manj otrok, kar nas opominja, da bomo v Karitas morali iti na pot k starejšemu človeku, če se želimo izogniti »ekonomski« evtanaziji starejših in nemočnih ljudi.

Zbralo se nas je preko sto deset sodelavcev v Karitas. Predsednik Jože Hozjan in generalni tajnik Jožef Kociper sta predstavila delo v preteklem letu in načrte za naprej.

Sredi leta 2014 smo se podali na zahtevno pot v Lazarjevem domu z ljudsko kuhinjo, zdravnikom za ljudi brez obveznega zdravstvenega zavarovanja, logopedinjo, svetovalnico za zasvojenost, ki jo vodi Zavod Pelikan Karitas, umivalnico, tuširnico, pralnico, pravno svetovalnico ...

V letu 2015 smo bili poklicani k iskanju poti materam v stiski materinstva. Novembra lani smo sprejeli nov in zahteven izziv v poslanstvu v Karitas. Župnija Sveti Jurij ob Ščavnici nam je odstopila svojo hišo za potrebe prvega materinskega doma v Pomurju.

V poročilih smo tudi ugotavljali, da je potreb v Pokrajini ob Muri vse več, naše možnosti pa že nekaj let stagnirajo ali pa celo rahlo upadajo.

Za zaključek devetega Plenuma Škofijske karitas Murska Sobota smo se zbrali v jedilnici, kjer so zopet oživel naša neposredni medsebojni odnosi.

Posločili smo se s pozdravom: »Naj Karitas v nas raste!«

Župnijske skupine za starejše

Na Škofijski karitas Murska Sobota smo si za leto 2016 zadali dodatno nalogo: pomagati župnijskim Karitas nadgraditi njihovo dobro delo s starejšimi ljudmi.

Škofija Murska Sobota ima 36 župnij in 35 župnijskih Karitas. V preteklem letu je 955 prostovoljcev opravilo 68.754 prostovoljnih ur.

Delo s starejšimi imamo za naše posebno poslanstvo. Slovenija se zelo hitro stara. Čez desetletje bo starejših še enkrat toliko, kot jih je bilo pred 10 leti. Napovedi kažejo, da nas bo vseh skupaj starejših že kar ena tretjina. Prav zaradi tega smo v Karitas poklicani, da se vsakodnevno pripravljamo na te vse večje potrebe.

Pri naših obiskih pri starejših doma, v domovih za starejše, v bolnišnicah ali na družabnih srečanjih lahko ugotavljamo, da so stari pogosto osamljeni, malodušni, predvsem pa nimajo možnosti predajati svojega bogastva, ki so ga shranjevali v svojih življenjskih vrednotah.

V letu 2015 smo obiskali 5.154 starejši ljudi. Na njihovem domu 1.586, v bolnišnicah in v domovih za starejše 638, na srečanjih za starejše 1.147 in na ostalih dogodkih smo se srečali s 1.783 starejšimi ljudmi.

V letu 2016 bomo skupaj s prof. dr. Jožetom Ramovšem iskali poti do starejših z usposabljanjem petindvajsetih voditeljev župnijskih skupin za starejše ljudi. Na dvanajstih župnijskih Karitas bi lahko z novimi voditelji poživilo delo s starejšimi ljudmi.

Župnijske skupine lahko vodijo prostovoljci župnijske Karitas v tesnem sodelovanju z župnikom. Primerno je, da skupino vodita dva, da se podpirata in dopolnjujeta, predvsem pa, da je skupina trdnejša,

če kateri od voditeljev ne bi zmožel zaradi bolezni ali drugih zadržanosti. Izkušnje kažejo, da so dobri voditelji tisti, ki že v svoji matični družini živijo prijetno in harmonično življenje.

Program delovanja župnijskih skupin za starejše temelji na naših vsakdanjih izkušnjah z razmišljanji o našem verovanju, predvsem pa na premišljevanju skrivnosti rožnega venca. Na vsakem srečanju se za pogovor vzame ena skrivnost rožnega venca, ki se jo nato poveže z našimi življenjskimi izkušnjami.

20

Iz programa prof. dr. Jožeta Ramovša za uvajanje župnijskih skupin za starejše povzemamo razloge za ustanovitev novih skupin: »Delovni program za uvajanje skupin za starejše sloni v celoti na povezovanju naših vsakdanjih izkušenj z verovanjem; tako dobrih in lepih izkušenj, kakor težkih, tako vsakdanjih kakor življenjskih. Ta usmeritev skupin omogoča ljudem v skupini ob osebnem zorenju v starosti in boljšem obvladovanju vsakdanjega sožitja z bližnjimi duhovno in versko rast ter zorenje v tretjem in obenem zadnjem obdobju življenja. Z ustanavljanjem župnijskih skupin za starejše pa se lotevamo tudi perečih vsebinskih nalog v današnji potrošniški družbi: v praksi uveljavljamo izkušnje, da je tudi starost smiselno obdobje življenja, preprečujemo uveljavljanje miselnosti in zakonodaje o evtanaziji onemoglih starih ljudi, starejšim in po njih tudi mlajšim dajemo v roke učinkovitejše načine za lepše sožitje med generacijami, kajti starejši v skupinah osvojijo kulturo pozitivnega gledanja na stvari in kulturo lepega pogovora v današnjih razmerah. S tem, da imajo starejši v skupini vsak teden te dobre izkušnje, postanejo v svojem družinskem okolju in soseski bolj prijetni, njihove duhovne vrednote pa za druge bolj vabljive.«

»SPREMLJAMO Z LJUBEČO POZORNOSTJO!« (SV. JANEZ PAVEL II.)

Maja Žagar

Občni zbor Škofijske karitas Novo mesto

Občni zbor Škofijske karitas Novo mesto je potekal v soboto, 5. aprila 2016, v Baragovem domu v Šmihelu v Novem mestu. Uvodno sveto mašo v šmihelski cerkvi je daroval generalni vikar novomeške škofije, prelat g. Božidar Metelko. Po kratkem druženju ob kavi smo prisluhnili uvodnim pozdravom predsednika ŠK Novo mesto g. Cirila Murna. Kratko strategijo glede integracijske politike za begunce in migrante nam je predstavil g. Danilo Jesenik, sodelavec Slovenske karitas. Osrednje predavanje je vodil g. Alojzij Štefan iz Terapevtske skupnosti Srečanje Zavoda Pelikan Karitas: Moj izgubljeni sin: Poklicani z usmiljenjem, poslani za usmiljenje. V njem se je oprl

na priliko o izgubljenem sinu in se navezal na sveto leto Božjega usmiljenja.

Kot izhaja iz korena besede usmiljenje, govorimo o mil-osti, us-mil-jenju. V središču je milina, ki pomeni blagost, prijaznost, uglajenost, človečnost. Klic »usmili se nas« je klic dostojanstva in upanja. Izkušnja Božjega usmiljenja do nas samih opažamo v mnogih odnosih: odnos žena – mož, odnos mama – oče, odnos med starši in otroki, odnos dolžnik – upnik, odnos med prijateljema, odnos učenec – učitelj, odnos narava – človek, odnos karitativni delavec – zasvojenec, odnos odvisnik – svojci ... Kot dolgoletni spremljevalec oseb z zasvojenostjo g. Alojzij Štefan na tem mestu poudari, da se je treba soočiti z neželenim stanjem, uvajati nova pravila, spoštovati dogovore in jih

nadzorovati, biti deležen kritik ... Poudari tudi pomen tega, da zasvojenca »spremljamo z ljubečo pozornostjo« (sv. Janez Pavel II.).

V nadaljevanju nas vodi v razumevanje Očetovega usmiljenja, ki prihaja do nas po svetih zakramentih in po duhu Božje ljubezni, ki nam vdahne življenje. Usmiljenje v praksi pa nam Jezus prikazuje v številnih

prilikah, kot je npr. prilika o nerodovitni smokvi, ki v prenesenem pomenu simbolizira nerodovite napore vzgojiteljev. Čakanje ni le brezplodno tratenje časa, ampak je puščanje prostora za Božje delovanje.

V nadaljevanju nas je predavatelj izzval s povabilom, da na izgubljenega sina, kar odvisnik največkrat je, pogledamo kot na svojega otroka. Pri tem je potrebno, nujno in zdravilno, da se srečamo tudi z lastno ranjenostjo, za kar so potrebni podpora, vodenje

in čas. Temelj odnosa z odvisnikom je sprejemanje, pri čemer je ključnega pomena, da ne zapademo v obsojanje in upoštevamo, da ima vsak svojo zgodbo, svojo pot rešitve (ali celo nerešitve). Sprejemanje gre z roko v roki z odpuščanjem, ki vedno znova odpira pot novim začetkom. Nujna prvina odnosa pa je spremljanje.

V zaključku vsebinsko bogatega predavanja se g. Alojzij Štefan opre na ustanovitelja Skupnosti Srečanje, don Pierina: »Samo napor pomeni resničen začetek. Svobodno priti in svobodno oditi iz komune je največja stvar.«

V sklepnem delu občnega zбора se je generalni tajnik ŠK Novo mesto g. Gregor Vidic posebej zahvalil vsem prostovoljkam in prostovoljcem za opravljeno delo v preteklem letu, novomeški škofiji pa za izkazano podporo. V kratkem spremljevalnem videu so se odvrteli ključni dogodki preteklega leta in pokazali, da je prostovoljsko delo za Škofijsko karitas izrednega pomena. Strokovna delavka ŠK Novo mesto Andreja Kastelic je pripravila povzetek s programskega področja: »Delo preteklega leta je sad skupnega sodelovanja. Stiske ljudi so mnogokrat zelo kompleksne in včasih imamo občutek, da teža teh stisk presega naše zmogljivosti. Sporočilo svetega leta nam odgovarja tudi na slednje – začnemo lahko z držo usmiljenja do pomoči potrebnih. Pomembno pa je, da ostajamo pri tem iskreni ter hkrati spoštljivi do lastnih zmogljivosti. Statistični prikazi ob pogledu na preteklo leto največkrat tudi ne zajamejo vseh kvalitativnih vrednosti pomoči. To je čas, ki si ga vzamemo za nekoga, poslušanje, trud, iskren namen, to, da zmoremo prepoznati dobro v človeku, da ga podpremo v pozitivnih prizadevanjih ... Pri vsem karitativnem delovanju pa ne gre pozabiti

– še vedno smo le orodje v Božjih rokah. Naredimo toliko, kot lahko, a tisto z veseljem in trdom. Vse ostalo je delo Božjega usmiljenja ...«

Med druženjem ob prigrizkih so prostovoljci izmenjali dobre prakse in razmišljali o možnostih sodelovanja. Marjan Dvornik, prostovoljec Škofijske karitas Novo mesto, je vtise s srečanja strnil takole: »Letošnji pregled dela je pokazal, da se nam odpirajo nove naloge in izzivi, ki jih bo treba spraviti v življenje. V

prvi vrsti je pred nami širitev aktivnosti v centralnem skladišču: področje oskrbe z oblačili in odprtje čistilnice oblačil. Drugo pa je področje ostarelih, kjer želimo razviti nove programe, s katerimi bi šli naproti potrebam te generacije. S svojim razmišljanjem ob letu Božjega usmiljenja nas je močno nagovoril Alojzij Štefan in dejansko potrkal na vest vseh prisotnih.«

PROGRAMI POMOČI V LETU 2015

na nivoju Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas

V letu 2015 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih Karitas, 463 župnijskih in območnih Karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialnovarstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči odvisnikom. V Karitas je v letu 2015 delovalo preko 10.944 prostovoljcev, ki so skupaj opravili 609.472 ur prostovoljnega dela. V letu 2015 smo z zbranimi sredstvi z materialno pomočjo skupaj pomagali **102.285 ljudem v stiski** po vseh slovenskih krajih.

ODHODKI MREŽE KARITAS V LETU 2015

I. SPLOŠNO DOBRODELNI PROGRAMI	EUR
Pomoč družinam in posameznikom	2.394.610,20
Pomoč otrokom	760.507,18
Pomoč starejšim, bolnim, invalidnim ...	586.584,97
Pomoč ob večjih naravnih nesrečah	254.210,00
Poklonjena hrana in material – od podjetij	1.486.563,37
Drugi manjši programi	119.191,29
SKUPAJ (splošno dobrodelni)	5.601.667,01
II. SPECIFIČNI SOCIALNI PROGRAMI	
Pomoč zasvojenim	794.242,39
Pomoč ženskam v stiski	491.483,12
Pomoč migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi	110.121,62
Pomoč migrantom pri prehodu Slovenije	237.446,34
Poklonjena hrana in mat. za migrante	182.226,54
Pomoč brezdomcem in brezplačna ambulanta	504.378,27
SKUPAJ (specifični)	2.319.898,28
SKUPAJ PROGRAMI POMOČI V SLO (I. + II.)	7.921.565,29
III. Pomoč tujini	849.665,75
IV. Zagovorniške kampanje, izob., osvešč.	158.752,05
V. DELOVANJE	775.717,65
VI. STROŠKI DOBRODELNIH AKCIJ	223.813,97
SKUPAJ ODHODKI (I., II., III., IV., V., VI.)	9.929.514,71

* V vrednost programov ni vključena vrednost prostovoljnega dela, razdeljenih oblačil in drugega rabljenega materiala ter vrednost koncesij na področju pomoči na domu in domske oskrbe starejših.

Materialno pomoč je tako v rednih programih pomoči prejelo:

- **86.234 družinskih članov in posameznikov**
- **11.606 starejših**
- **2.786 migrantov**
- **1.659 brezdomcev**

22

V različne oblike družabnosti in druženja je bilo dodatno vključenih **41.162 starejših**.

Karitas je glavno materialne pomoči družinam, otrokom in starejšim razdelila v hrani, obleki, higienskih pripomočkih, v obliki plačila najnujnejših položnic in v obliki šolskih potrebščin. V sklopu materialne pomoči je bilo razdeljenih **2.669 ton hrane**, 12.632 oseb je prejelo pomoč v obliki plačila položnic in 12.993 otrok je prejelo šolske potrebščine v obliki paketa ali bonov za delovne zvezke. Otroci pa so bili deležni tudi obdarovanj ob praznikih in učne pomoči. V letovanja družin, otrok in starejših v Portorožu je bilo vključenih 700 oseb.

Poleg splošno dobrodelnih programov organizacije Karitas izvajajo tudi socialnovarstvene programe na področju pomoči odvisnikom, materinskih domov, brezdomcev, ambulant za osebe brez zavarovanja in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Tako je v materinskih domovih v lanskem letu bivalo **173 žensk in otrok**, v sprejemnih in terapevtskih centrih ter v komunah je bilo vključenih **197 odvisnikov** in v zavetiščih za brezdomce je bilo deležnih oskrbe **73 oseb**. Prav tako je Karitas pomagala žrtvam trgovine z ljudmi.

Prikaz glavnih skupin odhodkov v deležih glede na celotne odhodke mreže Karitas

Celotna mreža Karitas brez koncesijske dejavnosti je v lanskem letu imela skupaj 9.929.514,71 EUR odhodkov, in sicer 89,9 % za programe, 7,8 % za stroške delovanja in 2,3 % za stroške dobrodelnih akcij.

stavljajo material in storitve za ljudi v stiski, ter stroške dela zaposlenih, ki so neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške delovanja štejemo stroške administracije, računovodstva, menedžmenta, članarine in druge stroške, ki niso neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške dobrodelnih akcij se štejejo vsi stroški, ki nastanejo pri zbiranju sredstev (poština, delo, tisk, stroški prirediteljev itd.).

Zaposleni v Karitas

V škofijskih Karitas, zavodih in na Slovenski karitas je bilo v letu 2015 na področju splošne dobrodelnosti, v programih in splošnem delovanju redno zaposlenih 25 oseb in 13 oseb preko javnih del. Tovrstne stroške dela večinsko pokrivajo Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Zavodi v sklopu programov aktivnega zaposlovanja.

Na področju socialnovarstvenih programov pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem, osebam brez zdravstvenega zavarovanja in žrtvam trgovine z ljudmi, kjer stroške dela večinsko financira Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, je delovalo 48 redno zaposlenih in 18 preko javnih del.

Štirje zaposleni so delovali na področju preventive in izobraževanja ter eden na področju mednarodne humanitarne in razvojne pomoči Slovenske karitas ter v sklopu projektov globalnega učenja.

VIRI za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2015

Največji vir za realizacijo odhodkov so v letu 2015 predstavljali donatorji s 53,4 % (36,6 % donacije in sponzorstva ter 16,8 % poklonjena hrana in material podjetij ter posameznikov), sledijo državna sredstva (razpisi ministrstev, dohodnina ...) s 16,5 %, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij s 13,5 %, občine s 5,9 % ter hrana iz sklada EU s 4,5 %. Preostala sredstva so prispevali drugi manjši financerji.

Vir: Letna poročila Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas za leto 2015

* V skladu z metodologijo, ki jo uporablja FIHO, med stroške programov štejemo vse stroške, ki pred-

PSIHOSOCIALNA POMOČ OTROKOM IN ŽENSKAM V BIH

Jana Lampe

V marcu 2016 sem v imenu Slovenske karitas obiskala Bosno in Hercegovino z namenom spremljanja projekta **Psihosocialna pomoč otrokom in opolnomočenje žensk v Bosni in Hercegovini**, ki ga ob finančni podpori Ministrstva za zunanje zadeve RS v letih 2014 do 2016 izvajamo v sodelovanju z nacionalno in škofijskimi Karitas v BiH. Glavni namen projekta je pomagati ranljivim skupinam otrok in razvijati njihove talente ter opolnomočiti ženske, ki živijo v revščini in različnih socialnih stiskah, da se bodo znale soočiti s svojimi težavami in jih znale preprečevati, jih naučiti novih spretnosti in jim pomagati pri iskanju zaposlitve. Da bi v okviru projekta dosegli te cilje, s pomočjo zaposlenih in prostovoljcev Škofijskih karitas v Sarajevu, Banjaluki in v Mostarju potekajo mesečne **delavnice za otroke in delavnice za ženske, vsakodnevna individualna svetovanja, družinske terapije in po potrebi tudi skupinske terapije**.

Sodelavke škofijskih Karitas v BiH, ki v okviru projekta izvajajo **individualna in skupinska svetovanja**, so povedale, da se v zadnjem času nanje obrača po pomoč v obliki svetovanj in terapij vse več ljudi, ki imajo različne težave. Največ je zakonskih težav, depresije, težav z odraščajočimi otroki, nasiljem v družinah, boleznijo. S pomočjo strokovnega kadra, ki jih posluša, spremlja in motivira, poskušajo skupaj najti rešitev za problem. Po pomoč v svetovanjih pridejo največkrat ženske, nekaj pa je tudi otrok in moških. Da bi lahko otrokom in ženskam, ki se nanje obračajo v okviru svetovanj, čim bolj pomagali, jih povabijo tudi na delavnice.

Na območju vseh treh škofijskih Karitas v BiH je bilo v **delavnice do sedaj vključenih že preko 900 otrok**; na teh delavnicah se ob pomoči prostovoljcev vedno pogovorijo in preko interaktivnih iger spoznavajo

različne teme, kot so vrednote, ekologija, medvrstniško nasilje idr. Drugi del delavnice je namenjen ustvarjanju. Med mnogimi so se spletla nova prijateljstva, pridobili so tudi na samozavesti. Tudi v šoli jim gre sedaj bolje, pravijo njihovi starši. V času terenskega obiska sem obiskala delavnice za otroke v centru Karitas v Mostarju. Ob tem so mi otroci sami povedali, da zelo radi hodijo na te delavnice, ker se pogovarjajo, družijo s prijatelji, igrajo različne igre, ker so prijazne animatorke in ker se naučijo veliko novih stvari.

Tudi **ženske se v vseh območjih srečujejo enkrat mesečno na delavnicah** in se ob pomoči kadra in prostovoljcev pogovarjajo o različnih življenjskih temah, kot so vzgoja otrok, komunikacija ipd., se učijo pisati življenjepisa in pripravljajo na razgovore za delo, se učijo novih spretnosti, kot je oblikovanje gline, šivanje torb iz blaga, izdelovanje voščilnic in praktičnih daril za praznike idr., kar jim pomaga izboljšati tudi družinski proračun. Obenem pa se pogovarjajo še o svojih vsakdanjih stiskah in druga drugo opogumljajo. V času obiska sem se udeležila kreativne delavnice za žene v Kakanju, kjer jim je župnik za ta namen odstopil prostor v župnišču. Delavnice se je udeležilo 15 žena, ki so bile vesele, ker

so dobile obisk iz Slovenije. Tokrat so se s pomočjo mentorice in prostovoljk učile slikati na steklo. Ob ustvarjanju so mi nekatere povedale svoje zgodbe. Mnoge med njimi so brezposelne, nekatere osamljene, nekatere pa se želijo samo malo sprostiti od vsega dela doma. Povedale so mi, koliko jim te delavnice pomenijo, da se sedaj srečujejo kar vsak teden. Nekaj svojih izdelkov prodajo in zaslužijo nekaj mark, s katerimi potem skupaj kupijo še kakšen material, da se lahko na ta način vsak teden družijo. Sledi par izjav žena, ki redno obiskujejo te delavnice v okviru posameznih centrov Karitas:

«Ko sem prvič videla plakat s povabilom na te delavnice Karitas, sem nestrpno pričakovala ta dan. Spomnim se, da je bil oktober 2014. Že eno leto jih obiskujem in si želim, da bi se te delavnice nadaljevale.» Druga je dejala: *»Te delavnice mi pomenijo vse. Ob poplavah v letu 2014 sem izgubila čisto vse. Umrli mi je mož. Ostala sem brez vsakega pohištva. Karitas mi je pomagala, prišla sem tudi vsak dan na svetovanje. Hvala vam za vse, kar ste storili za nas.»* Še ena od žensk, ki obiskujejo te delavnice, pa je povedala: *»Doma imam velike težave z možem in otroki. Te delavnice so zame najboljši način, da sem vsaj malo srečna.»*

Za kvalitetnejše delo z otroki in ženami smo v okviru projekta dodatno usposobili tudi kader in prostovoljce. Ena od prostovoljk, ki je vključena v projekt, mi je v času terenskega obiska dejala: *»Pri delu z otroki in ženami sem se veliko naučila od njih, slišala njihove stiske, ki jih sicer ne bi poznala, to je neprecenljiva izkušnja za življenje. Vsakič, ko se srečam z njimi, ko podarim nasmeh, sem sama srečna.»*

»Pohlevnih ovac gre veliko v majhen prostor.«
Mladi animatorji na pripravah
za poletno letovanje otrok na Počitnicah biserov.

»Ko pesem zadoni, odpira srca in razjasni duha.«
Komorni zbor Limbar iz Moravč na Občnem zbor
Škofijske karitas Ljubljana.

Preko sto udeležencev se je 20. aprila zbralo v
Celju in razmišljalo o skrbi za starejše danes in v
prihodnosti.

Od 13. do 15. aprila 2016 je Slovenska karitas v soorganizaciji Secours Catholique-Caritas France in Caritas Albanija pripravila študijski obisk v okviru evromediterranskega projekta proti trgovini z ljudmi, ki je potekal pod naslovom »Emergency aid and shelter to victims of human trafficking in transit countries« s poudarkom na identifikaciji žrtev trgovine z ljudmi med migranti. Udeležili so se ga predstavniki 10. partnerskih organizacij Karitas.

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

